

JOINTISZA – „Együttműködés erősítése a vízgazdálkodási tervezés és árvíz megelőzés területén a Tisza Vízgyűjtő vizeinek állapotjavítása érdekében”

Jelentés az Érdekeltek Elektronikus Bevonásáról a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) és az Integrált Tisza Vízgyűjtő-gazdálkodási terv (ITRBM) 2019. évi tervfrissítéséhez

2019. szeptember 20.

[DB1] megjegyzést írt: Hungarian translation of these abbreviations is changes in the entire document, as indicated in Viktoria's file/photo.

Köszönetnyilvánítás

Készítették	Horváth Balázs, Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF, ERDF PP1) Jovanka Ignjatović, Vízgazdálkodási szakértő Danko Aleksic, Természeti erőforrások szakértője Arjun Avasthy, Kommunikációs szakértő
Közreműködők	Siposs Viktória, Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF, ERDF PP1)
Fordítás	Daniel Biro
A fordítást lektorálta:	Siposs Viktória

A kiadványban szereplő információk és vélemények a szerző (k) (DTP projekt vezető partnerei és partnerei) adatai és nézetei, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió / Duna Nemzetközi Program hivatalos véleményét. Sem az Európai Unió / Duna Nemzetközi Program intézményei és testületei, sem a nevükben eljáró személyek nem tehetők felelőssé az abban szereplő információk felhasználásáért.

Rövidítések

CIS	Közös Végrehajtási Stratégia
EU	Európai Unió
FD	Árvízi Irányelv (az árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EB európai parlamenti és tanácsi irányelv)
FRMP	Árvízkockázat-kezelési terv
ICPDR	Nemzetközi Bizottság a Duna Védelmére
ITRBMP	Integrált Tisza Vízyűjtő-gazdálkodási Terv
JPoM	Közös Intézkedési Program
MoU	Egyetértési Nyilatkozat
NGO	Nem-kormányzati szervezet
PIPS	Nyilvánosságbevonási és Részvételi Stratégia
PP EG	Nyilvánosságbevonási Szakértői Csoport
RBD	Vízyűjtő kerület
RBM	Vízyűjtő-gazdálkodás
RBMP	Vízyűjtő-gazdálkodási terv
SH	Az érdekelt felek
SWMI	Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések
TRB	Tisza vízyűjtő területe
UNECE	Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága
WFD	Víz Keretirányelv (A vízpolitikával kapcsolatos közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EB európai parlamenti és tanácsi irányelv)
WWT	Szennyvíztisztító

Tartalomjegyzék

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	2
RÖVIDÍTÉSEK	3
ÖSSZEFOGLALÓ	5
1 BEVEZETÉS	7
1.1 A NYILVÁNOSSÁG RÉSZVÉTELÉNEK CÉLKITŰZÉSEI ÉS JOGI KERETE.....	7
1.2 A JOINTISZA ÉRDEKELT FELEI	7
1.3 AZ ÉRDEKELT FELEK BEVONÁSA A 2019. ÉVI INTEGRÁLT TISZA VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV (ITRBM) TERVFRISSÍTÉSHEZ	9
1.3.1 <i>Online kérdőív</i>	10
1.4 AZ ÉRDEKELT FELEK BEVONÁSI JELENTÉSÉNEK KIDOLGOZÁSA ÉS HASZNÁLATA	10
1.5 HIVATKOZÁSOK A NEMZETI SZINTŰ NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓHOZ (AMENNYIBEN RELEVÁNS)	11
2 A. MELLÉKLET: ÉRDEKELT FELEK	12
2.1 TÁBLÁZAT AZ ÉRDEKELT FELEK	12
3 B. MELLÉKLET ÁTTEKINTŐ TÁBLÁZAT ÉS VÁLASZOK	23
3.1 TÁBLÁZAT JELENTŐS VÍZGAZDÁLKODÁSI KÉRDÉSEK (SWMI)	23
3.2 TÁBLÁZAT INTÉZKEDÉSEK PROGRAMJA	28
4 C. MELLÉKLET: ONLINE KÉRDŐÍV EREDMÉNYEI	35
4.1 ONLINE KÉRDŐÍV.....	35
4.1.1 <i>Ukrajna</i>	35
4.1.2 <i>Szlovákia</i>	35
4.1.3 <i>Románia</i>	36
4.1.4 <i>Magyarország</i>	36
4.1.5 <i>Szerbia</i>	36
4.1.6 <i>Egyéb</i>	37
4.2 A VÍZGYŰJTŐRE KITERJEDŐ GRAFIKUS ELEMZÉS	38
4.2.1 <i>Általános kérdések</i>	38
4.2.2 <i>SWMI</i>	41
4.2.3 <i>Intézkedések programja</i>	46
5 D. MELLÉKLET: AZ ONLINE KÉRDŐÍV VÁLASZAI	50

Összefoglaló

Az online JOINTISZA projekt kérdőív célja, hogy összegyűjtse a különböző érdekelt felek véleményét és ajánlásait a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések problémáiról és megoldásairól, és ezáltal az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi frissítéséről.

Az összes érdekelt fél bevonási folyamatának általános bemutatása az első fejezetben található.

A Tisza-vízgyűjtő érdekelt feleinek listáját az A. melléklet tartalmazza.

A beérkezett észrevételek és válaszok áttekintése, valamint az országokénti és a Tisza-vízgyűjtő teljes területére vonatkozó eredmények és következtetések a B. mellékletben találhatók.

A beérkezett eredmények és következtetések országokénti, valamint az online elektronikus kérdőív grafikus bemutatása a C. mellékletben található.

A D. melléklet tartalmazza az összes beérkezett választ.

A részvételi felhívás el lett küldve az A melléklet szerinti listára és felkerült a projekt weboldalára, valamint a projekt élettartama alatt azonosított szakértők és aktivisták hálózatán keresztül került terjesztésre.

Összességében 27 ember töltötte ki a kérdőívet a négy Jelentős Vízgazdálkodási Kérdéssel (SWMI) kapcsolatban, amelyek a legjelentősebb terhelést jelentik a vizekre vonatkozóan és befolyásolhatják a felszíni víztestek állapotát, amelyre az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv 2019. évi frissítése összpontosít.

Az online kérdőív eredményei azt mutatják, hogy a Tisza-vízgyűjtő teljes területét figyelembe véve a résztvevők 96%-a fontos vízgazdálkodási kérdésnek tekinti mind a szerves, mind a tápanyag-szennyeződést, míg a pozitív válaszok a résztvevők 85%-ánál érkeznek a veszélyes anyagok által okozta szennyezésről és 92%-uk a hidromorfológiával kapcsolatban tesz észrevételt.

Az azonosított Jelentős Vízgazdálkodási Kérdéseket (SWMI) az alábbiak szerint rangsorolják:

- A szerves szennyezés (OP) szempontjából a kommunális szennyvíztisztítás a legfontosabb, amelyet mezőgazdasági tevékenységek követnek;
- A tápanyag-szennyezés (NP) kezelése során a mezőgazdasági tevékenységeket és a lakossági szennyvizek kezelését tekintik a legfontosabbnak;
- A veszélyes anyagok okozta szennyezés (HP) szempontjából az ipari szennyeződést és a megfelelő környezeti monitoring és ellenőrzés hiányát azonosítják a legfontosabb kérdésekként, amelyeket a bányászat és a mezőgazdasági tevékenységek követnek, és
- A hidromorfológiai változások kiemelt prioritásként kerülnek figyelembevételre, ami hatással van a vizsgált víztestek állapotára az egész vízgyűjtő területén, majd a hidrotechnikai szerkezetek jelenlétére és a folyamszabályozásra, valamint az árvízkezelési tevékenységekre.

A Javasolt Közös Intézkedési Program (JPoM) kapcsán a résztvevők 93%-a gondolja úgy, hogy a szerves szennyezéshez kapcsolódó jó állapot elérésére javasolt intézkedések elegendők, míg 70%-uk szerint a tápanyagokkal és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos jó állapot elérésére javasolt intézkedések kielégítőek. Ugyanakkor a résztvevők csupán 54%-a bízik abban, hogy a hidromorfológiával kapcsolatos intézkedésekkel eredményeket lehet elérni.

A vizek jelenlegi állapotának javítása vagy megőrzése érdekében bevezetendő kiegészítő intézkedésekkel kapcsolatban a résztvevők kiemelték a következőket:

- A szerves szennyezés (OP) vonatkozásában a legfontosabb a jogi és intézményi keret javítása, majd a települési szennyvíz kezelésével, képzéssel és az oktatási tevékenységekkel kapcsolatos intézkedések, majd gazdasági intézkedések, valamint a jogi és intézményi környezet megerősítése szerepelnek sorrendben;
- A tápanyagszennyezéshez (NP) kapcsolódó intézkedésekre vonatkozóan a vízgazdálkodási gyakorlat és a döntéshozatali folyamatok javítását tekintik a legszükségesebbeknek, amelyeket a mezőgazdasági intézkedések kidolgozása és fejlesztése követ,
- A veszélyes anyagok okozta szennyezéssel (HP) kapcsolatos intézkedések összekötik a vízgazdálkodási gyakorlat és a döntéshozatali folyamatok javításának szükségességét, ezt követi a meglévő megfigyelési gyakorlat sürgős frissítésének elvárása és
- A hidromorfológiai kérdéseket a természetes vízviszatarató intézkedések szélesebb körű bevezetésével kell kezelni, amelyet a Tisza-vízgyűjtő területén meglévő hidromorfológiai változások javítását célzó különféle intézkedések követnek.

A résztvevők szerint a vízmennyiség fontos kérdés az egész vízgyűjtő területén, és 96%-uk úgy véli, hogy ezt a jövőben újabb Jelentős Vízgazdálkodási Kérdéseként (SWMI) -ként kell bevezetni. A jelenlegi vízállapotot illetően a résztvevők egyharmada jónak tartja az elért eredményeket, egyharmada nem tudja, míg a többiek úgy vélik, hogy a víz állapotának sokkal jobbnak kell lennie.

1 Bevezetés

1.1 A nyilvánosság részvételének célkitűzései és jogi kerete

A JOINTISZA projekt tartja magát azon elkötelezettségéhez, mely szerint a nyilvánosság aktív bevonása szükséges a döntéshozatalba. A JOINTISZA projekt szilárd meggyőződése, hogy ez a szakmapolitikai elvek széleskörű támogatását segíti elő, és fokozza a végrehajtási erőfeszítések hatékonyságát.

“A nyilvánosság részvételének fő célja a döntéshozatal javítása azáltal, hogy biztosítja, hogy a döntések megalapozottan megosztott tudáson, tapasztalatokon és tudományos bizonyítékokon alapuljanak, hogy a döntéseket befolyásolja az általuk érintettek véleménye és tapasztalata, valamint, hogy innovatív és kreatív lehetőségek megfontolásra kerüljenek, és hogy az új intézkedések működőképese és elfogadhatók legyenek a nyilvánosság számára.” (CIS Working Group 2.9, 2003¹)

A közvélemény bevonása és részvétele biztosítja az átláthatóságot a döntéshozatal különböző szakaszaiban azáltal, hogy a nyilvánosságot tájékoztatja a már elvégzett ill. meghozott tevékenységekről és döntésekről, és az elvégzendő és meghozandó feladatokról ill. döntésekről. Ezenkívül lehetővé teszi a döntéshozók számára, hogy különböző nézeteket és új ismereteket szerezzenek, észleljék az érintett közönség aggodalmait és elvárásait, és esetleg információkat és adatokat szerezzenek jobb döntések és tervek meghozatala érdekében, amelyek a leginkább előnyösek és fenntarthatók lennének azok végrehajtása után.

A JOINTISZA projekt tevékenységének teljes ciklusa során konzultált az érdekelt felekkel. A Tisza-vízgyűjtő országai és a többi Duna-ország közösen elkötelezték magukat az EU jogszabályainak az ICPDR keretében történő alkalmazására. Ezért két alapvető Európai Unió irányelv határozza meg a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek kidolgozásában a nyilvánosság tájékoztatásának és bevonásának jogi és politikai keretét: a Víz Keretirányelv (2000/60/EB Irányelv) és az Árvíz Irányelv (2007/60/EB). Ezen felül számos olyan nemzetközi megállapodást is alkalmazni kell, amelyekben a Tisza-országok résztvevő félként szerepelnek.

Az információkhoz való hozzáférés képezi a nyilvánosság részvételének alapját, biztosítva, hogy a nagyközönség és az összes azonosított érdekelt fél rendszeresen és aktívan tájékozódjon a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésről (és a végrehajtásáról). Ennek a nyilvánosság és az érdekelt felek számára megfelelő tájékoztatást kell tartalmaznia a tervezett intézkedésekről, azok végrehajtásának előrehaladásáról, annak érdekében, hogy a nyilvánosság és az érdekelt felek bevonására lehetőség nyíljon.

1.2 A JOINTISZA érdekelt felei

A Tisza-vízgyűjtő területe (TRB) a Duna-vízgyűjtő medencéjének legnagyobb részvízgyűjtője, amelynek vízgyűjtő területe 156 869 km², és amelyen Ukrajna, Románia, Szlovákia, Magyarország és Szerbia osztozik. Körülbelül 12,5 millió ember számára nyújt megélhetést

¹ CIS Working Group 2.9, 2003, Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC) (No. 8.), Guidance document, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg / CIS munkacsoport, 2.9, 2003, A Víz keretirányelv (2000/60/EB) (8. sz.) Közös Végrehajtási Stratégiája, Útmutató dokumentum, Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala, Luxembourg

vízellátás, mezőgazdaság, erdészet, legelők, bányászat, hajózás és energiatermelés révén. A Tisza-vízgyűjtő területe fontos európai erőforrás gazdag biodiverzitással és kiemelkedő természeti ökológiai tulajdonságai révén.

Az érdekelt csoportjainak elemzése során, szakértői megítélés alapján, valamint célzott kérdőív segítségével leltár készült az érdekelt csoportjainak érdekeiről, aggodalmairól és befolyásáról. Megvizsgálták továbbá azt is, hogy a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezése miként befolyásolja vagy befolyásolhatja az érdekelt feleket, és milyen típusú bevonásra van róluk szükség, illetve milyen részvételre számíthatnak. Az érdekelt felek az alábbi kategóriákban kerültek csoportosításra, és az érdekelt felek végleges listáját az A melléklet tartalmazza.

Kormányzati szervek és hatóságok nemzetközi szinten, vízgyűjtő és részvízgyűjtő szintjén (ideértve az országos és a helyi szintet is)

- a. Kormányzati szervek és hatóságok nemzetközi szinten, vízgyűjtő és részvízgyűjtő szintjén (ideértve az országos és a helyi szintet is):
 - o Az ITRBM Terv tervezetének döntéshozói vagy a tervezést és a döntéshozottal befolyásoló döntéshozók:
 - A Tisza-vízgyűjtő területén-n lévő nemzeti kormányzati hatóságok, akik a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezésért felelősek
 - Nemzeti szintű kormányzati szervek/intézmények, amelyek tevékenységeket folytathatnak vagy foglalkozhatnak a Tisza-vízgyűjtő területével kapcsolatos kérdésekkel, amelyek a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezéséhez kapcsolódnak, vagy amelyek hatással lehetnek a Tisza-vízgyűjtő területére:
 - Minisztériumok (környezetvédelmi, vízügyi, mezőgazdasági, ipari, egészségügyi, pénzügyi, közlekedési, belügy, katasztrófavédelem, fejlesztési ügynökségek, külügy, stb.);
 - A Vízgyűjtő-gazdálkodási Tanácsok vagy Bizottságok képviselői (rész-vízgyűjtő szinten).
 - A VGT tervezésével foglalkozó, Európai Unió szintű szervek (Környezetvédelmi Főigazgatóság);
 - Nemzetközi szervezetek és azok szakértői csoportjai: Nemzetközi Dunavédelmi Bizottság (ICPDR), a Kárpátok Keretegyezmény Titkársága, a Duna Bizottság stb.);
 - A Duna Régió Stratégiával (DRS) kapcsolatos tisztviselők, a Tisza-országbeli DRS Prioritásterületek koordinátorai (nemzeti, regionális).
 - o Az Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) végrehajtói:
 - Nemzeti szintű vízügyi szervek és hatóságok, pl. Országos Vízügyi Főigazgatóság (Magyarország), valamint Ukrajna, Szlovákia, Szerbia és Románia hasonló állami szervei és érintett igazgatóságai a Tisza-vízgyűjtőn;
 - Vízgazdálkodási intézmények;
 - Az árvízvédelemért és az aszálykezelésért, beleértve az öntözést, felelős nemzeti intézmények;
 - Nyilvános vízszolgáltató társaságok, Közcélú ivóvízszolgáltatók és szennyvízkezelő társaságok;
 - Kétoldali vízügyi bizottságok a Tisza részvízgyűjtőn;
 - Nemzeti parkok, természetvédelmi területek, Natura 2000 területek;
 - Az éghajlatváltozással foglalkozó intézmények.
- b. Helyi és megyei önkormányzatok, azok szövetségei regionális és részvízgyűjtő szintjén (ideértve a nemzeti és a helyi szintet is):
 - o Önkormányzati szövetségek a Tisza részvízgyűjtőn; Önkormányzatok, regionális (országos) hatóságok;

- Az EU regionális közhatóságai, a Régiók Európai Bizottsága, a “Kárpátok” Interregionális Csoportja;
 - A Tisza-vízgyűjtőn működő Európai Területi Társulás.
- c. Civil szervezetek és ezek hálózatai nemzetközi, vízgyűjtő- és részvízgyűjtő szinten (országos és helyi szinten is):
- Tisza-vízgyűjtő területének szintjén, nemzeti vagy helyi szinten fontos területeken/témákban működő érdekelt nem-kormányzati szervezetek vagy nem-kormányzati szervezetek hálózatai, vagy a Tisza régió tevékenységeiben részt vevő más nemzetközi nem-kormányzati szervezetek;
 - A biodiverzitással, a vizes élőhelyekkel és a természetvédelemmel foglalkozó szervezetek;
 - Az éghajlatváltozással foglalkozó csoportok;
 - Vízfelhasználók (vízszolgáltató társaságok, szennyvízkezeléssel foglalkozó cégek vagy társaságok, rekreációval, horgászattal stb. foglalkozó szervezetek);
 - Gazdálkodók szövetségei a Tisza vízgyűjtőjén a Tiszai országokban;
- d. Kutatóintézetek, egyetemek, tudományos intézmények
- Kutatóközpontok, egyetemek a Tisza vízgyűjtőjében, akik a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezésével kapcsolatos témákkal foglalkoznak
 - A biológiai sokféleséggel, vizes élőhelyekkel és természetvédelemmel foglalkozó intézmények
 - Az árvízzel és az aszályal foglalkozó intézmények
 - Az éghajlatváltozással foglalkozó intézmények
 - Nemzetközi projektek vagy nagy nemzeti projektek hatással vannak vagy hatással lehetnek a Tisza-vízgyűjtő víztestekre, amelyek relevánsak a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezésében
- e. Ipar (magán- és állami szektor és társulásaik)
- Ipari szereplők, magán- és állami társaságok vagy azok társulásai, amelyek jelentős gazdasági tevékenységeket végeznek és kibocsátásaik révén potenciálisan befolyásolhatják a Tisza-vízgyűjtő területét (pl. gyógyszeripar, vegyipar, bányászat stb.);
 - Hajózás;
 - Turizmus
- f. Mezőgazdaság (mezőgazdasági termelők és szövetségeik)
- A Duna vízgyűjtőjén aktív megfigyelők
- g. Média
- Releváns regionális, megyei, nemzeti vagy helyi média
- h. Egyéb (nemzetközi projektek vagy nagy nemzeti projektek, melyek hatással vannak, vagy hatással lehetnek a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésére vonatkozó Tisza-vízgyűjtő területére.)

[DB2] megjegyzést írt: I think that “Vizes élőhelyek” should be written in two words.

1.3 Az érdekelt felek bevonása a 2019. évi Integrált Tisza Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (ITRBM) tervfrissítésébe

A JOINTISZA projekt a Tisza-vízgyűjtőt felosztó öt ország - Ukrajna, Szlovákia, Magyarország, Szerbia és Románia - közös erőfeszítéseit foglalja magában. A vízgazdálkodás két kulcsfontosságú aspektusának - a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) és az árvízvédelem - kölcsönhatására összpontosít, miközben figyelembe veszi a Tisza vízgyűjtő-gazdálkodási

tervezési folyamatában döntő szerepet játszó érdekelt feleket. A projekt fő eredménye az EU Víz Keretirányelvvel (2000/60/EB Irányelv) összhangban elkészített, a Második Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) frissített végleges tervezete lesz, amely magában foglalja az árvízkezelés-kezelés azon elsődleges szempontjait, amelyek az EU Árvíz Irányelvben (2007/60/EB Irányelv) is meghatározásra kerülnek.

1.3.1 Online kérdőív

Fontos, hogy minden felszíni vízen elérjük a „jó kémiai és ökológiai állapotot (vagy potenciált)”, a „jó kémiai” és „mennyiségi állapotot” minden felszín alatti vízben, továbbá, hogy elkerüljük az összes felszíni és felszín alatti víztest állapotának romlását. A problémák azonosítása és a fent említett célok eléréséhez szükséges intézkedések meghozatala érdekében az öt Tisza-ország a JOINTISZA projekt keretében elkészítette az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervezetét.

Az online kérdőívben a JOINTISZA projekt célja a különböző érdekelt felek véleményének és ajánlásainak összegyűjtése az azonosított Jelentős Vízgazdálkodási problémákkal és megoldásokkal kapcsolatban, valamint Közös Intézkedési Program előterjesztése az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi frissítésében.

Összességében 27 kitöltött kérdőív érkezett a négy Jelentős Vízgazdálkodási Kérdésről (SWMI), amelyek a legfontosabb terhelést jelentik a vizekre nézve és befolyásolhatják a felszíni víztestek állapotát, amelyekre az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. frissítésében fókuszál. A kérdőív kérdései és a válaszadókról alapadatok ennek a jelentésnek a B és a C mellékletben találhatóak.

1.4 Az érdekelt felek bevonásáról szóló jelentés kidolgozása és felhasználása

A Második Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) jelenleg a JOINTISZA projekt útján készítik elő, a vízyűjtő-gazdálkodás és az árvízkezelés iránt érdeklődő nagyközönség részvételével, workshopok, online kérdőívek stb. révén.

Az érdekelt felekkel megosztották az online kérdőívet, a „Tisza-vízyűjtő szempontjából releváns jelentős problémák” az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervezetével együtt, annak érdekében, hogy visszajelzést kapjanak olyan személyektől és szervezetektől, akik/amelyek környezeti vagy üzleti érdekeiket befolyásolhatják azon döntések, amelyek a Tisza-vízyűjtőben lévő vízkészletek felhasználásával és védelmével kapcsolatosak, valamint azok a tevékenységek, amik hatással lehetnek ezekre a vizekre.

A lehető legnagyobb átláthatóság biztosítása érdekében a 2019. évi Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervfrissítésében változtatásokat vagy kiegészítéseket kérő összes észrevételt összegyűjtötték és ezek feldolgozásra kerülnek a vonatkozó JOINTISZA projekt szakértői vagy munkacsoportjai által.

Ez a jelentés az Integrált Tisza vízyűjtő-gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi tervfrissítésével együtt kerül publikálásra. A jelentést megkapják mindazok a szervezetek és magánszemélyek, amelyek/akik részt vettek a nyilvános konzultációban, valamint a JOINTISZA projekt honlapján is közzéteszik: <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/jointisza>

1.5 Hivatkozások a nemzeti szintű nyilvános konzultációhoz (amennyiben releváns)

A JOINTISZA projekt érdekelt feleinek közvetlen bevonása ugyanabban az időben kezdődött, amikor maga a projekt, a JOINTISZA - OPEN DOORS rendezvény is lezajlott, amelynek célkitűzése a projekt céljainak, tevékenységeinek és várható eredményeinek az érdekelt feleknek való bemutatása volt. Ezenkívül megbeszélést és eszmecsere-t kezdeményezett a résztvevők számára arról, hogy a projekt miként erősítheti tovább a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezési folyamatának érintett szereplői közötti együttműködést, és javíthatja a vízgyűjtő vizeinek állapotát. Következő lépésként a csoport az érdekelt felek (SH) bevonásáról szóló képzést tartott a projekt-szakemberek számára. E képzésnek a tananyaga magában foglalta a valóban hatékony társadalom-bevonás bevonásának módszertanával kapcsolatos tudáshézagokat, így hozzájárult az Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervezéséhez és előkészítéséhez, a kommunikációs és társadalomtudományi szakértők bevonásával és az általános és országspecifikus szempontok figyelembevételével.

A Közös Vízió (Jövőkép) Tervezés (SVP) módszertanának bemutatását (amelyet a projektben a „D 6.5.1” azonosítójú anyag dokumentál) és a képzést követően történt az első - nemzeti szintű - érdekcsoport-bevonási lépés, amelyet 10 nemzeti szintű találkozó követett a projektpartnerekkel annak érdekében, hogy az Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervezetének Nyilvánosság Bevonási Terve (PIP) a lehető leghatékonyabb legyen. Az 1. forduló azon eszközök kidolgozására összpontosított, amelyek a legjobban illeszkednek a munkaprogramok kidolgozásához, míg a 2. forduló a kiválasztott módszerek bevezetését követően az érdekelt felek visszajelzéseinek megvitatására és a tervezési mechanizmusba való beillesztésére összpontosított.

A nemzeti szintű érdekelt felek bevonásának (előkészítő szakasz) célja az volt, hogy összekapcsoljon, informáljon és folytassa a következőkkel:

- az érdekelt felek listájának összeállítása mind az öt országban a további lépésekhez
- általános észrevételek fogadása az érdekelt felektől a vízgyűjtő szintű átfogó, nagy jelentőségű problémáiról és az első Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Tervről (ITRBMP) - és azok beillesztése az új tervbe.

A megkérdezett érdekelt felek listája (A melléklet) és a tapasztaltak megosztásra kerültek a projektpartnerekkel az egész vízgyűjtőre kiterjedő konzultációk megértése és lefolytatása érdekében: i) elektronikus/írásbeli konzultáció a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdésekről (SWMI) és ii) a vízgyűjtőre kiterjedő konzultációs esemény az Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) tervezetéről és a Közös Intézkedési Programról (JPoM). Az ily módon a projektpartnerek és az érdekelt felek támogatásával elkészített dokumentum további alapot adott az érdekelt felek elektronikus bevonására a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) és az Integrált Tisza Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi Tervfrissítéséhez. Az érdekelt felek elektronikus bevonása, amely a teljes projekt és folyamatának, valamint megbízásának egyik fontos része, a jelentés következő részében kerül bemutatásra, elemzésre és így magyarázatra.

A. melléklet: Az érdekelt felek

2 A. melléklet: érdekelt felek

Az érdekelt felek alatt azoknak a csoportoknak, intézményeknek vagy egyéneknek a képviselőit értjük, amelyeknek/akiknek bizonyos meghatározott érdekük vagy „érdekük” van az Integrált Tisza Vízigyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos döntéshozatali folyamatban. Ezek az érdekek különfélék lehetnek: környezeti, gazdasági, társadalmi, kulturális, rekreációs vagy egyéb, jogilag vagy egyéb módon meghatározott érdekek. Az „érdekelt felek” fogalmát tágabb értelemben és a vízigyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezésével összefüggésben továbbá meghatározhatjuk azok esetében is, akik valamilyen befolyással vannak a döntéshozatal eredményére, vagy olyan szakértelemre, tudásra, tapasztalatra, információkra vagy tevékenységekre, amelyek esetleg hasznos lehetnek a döntéshozatali folyamatban stb. A 2.1 táblázat felsorolja azokat a célcsoportokat, amelyek aktívan részt vettek az elektronikus konzultációban, vagy meghívást kaptak az elektronikus konzultációra.

2.1 táblázat Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
1	HU1	Water Management Advisory Bodies- regional level	Trans-Tisza Water Management Council
2	HU2	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Prime Minister's Office (World Heritage)
3	HU3	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Hajdú-Bihar County Directorate of the National Chamber of Agriculture
4	HU4	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Hajdú-Bihar County Chamber of Engineering
5	HU5	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Ministry of Interior
6	HU6	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	Trans-Tisza Water Management Directorate
7	HU7	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Debrecen, Government Office of Hajdú-Bihar County
8	HU8	Water Management Advisory Bodies - regional level	North-Hungarian Water Management Council
9	HU9	National Park Directorates	Aggtelek National Park Directorate
10	HU10	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Heves County Chamber of Engineering
11	HU11	Disaster Management Authority/Water Management Authority	Borsod-Abaúj-Zemplén County Disaster Management Directorate
12	HU12	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of Government Office of District Office of Miskolc, Borsod-Abaúj-Zemplén County
13	HU13	Member of Water Management Advisory Bodies - regional	General Department of Public Health, Government Office of Borsod-Abaúj-

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
		level	Zemplén County
14	HU14	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	General Department of Public Health, Government Office of Heves County
15	HU15	National Park Directorates	Bükk National Park Directorate
16	HU16	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Development of Tokaj Wine Region Nonprofit Ltd.
17	HU17	Water Management Advisory Bodies - regional level	Lower-Tisza Water Management Council
18	HU18	Water Management Advisory Bodies - regional level	Upper-Tisza Water Management Council
19	HU19	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
20	HU20	Member of Water Management Advisory Bodies - regional level	Upper-Tisza Water Management Directorate
21	HU21	Member of Water Management Advisory Bodies- regional level	General Department of Agriculture, Department of Agriculture of District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
22	HU22	Water Management Advisory Bodies - regional level	River Basin Management Planning Committee of the Körös Countryside Water Management Council
23	HU23	Disaster Management Authority/Water Management Authority	Borsod-Abaúj-Zemplén County Disaster Management Directorate
24	HU24	Local governments	Assembly of Borsod-Abaúj-Zemplén County
25	HU25	National Park Directorates	Bükk National Park Directorate
26	HU26	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	National Federation of Agricultural Cooperatives and Producers
27	HU27	Non-governmental, non-political organizations and institutions	Greenpeace Hungary Association
28	HU28	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Debrecen, Government Office of Hajdú-Bihar County
29	HU29	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of District Office of Békéscsaba, Government Office of Békés County
30	HU30	Govt. Offices/Authorities	General Department of Environmental Protection and Nature Conservation of

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
			District Office of Nyíregyháza, Government Office of Szabolcs-Szatmár Bereg County
31	HU31	Scientific and educational institutions	National Agricultural Research and Innovation Centre - Research Institute for Fisheries and Aquaculture
32	HU32	Local governments	Assembly of Csongrád County
33	HU33	Scientific and educational institutions	University of Debrecen. Department of Hydrobiology
34	HU34	Local governments	Assembly of Hajdú-Bihar County
35	HU35	Scientific and educational institutions	Hungarian Academy of Sciences, Centre for Ecological Researches, Danube Research Institute, Department of Tisza River Research
36	HU36	Local governments	Assembly of Szabolcs-Szatmár-Bereg County
37	HU37	National Park Directorate	Hortobágy National Park Directorate
38	HU38	Water Management Advisory Bodies - regional level	Tisza Sub-River Basin Water Management Council
39	HU39	Non-governmental, non- political organizations and institutions	Alliance for Living Tisza
40	HU40	Non-governmental, non- political organizations and institutions	Carpathians-Tisza International Development Association
41	HU41	Non-governmental, non- political organizations and institutions - Agriculture, industry, trade and chambers	Hungarian Chamber of Agriculture
42	RO1	Govt. Offices/Authorities	Oradea City Hall
43	RO2	Govt. Offices/Authorities	Anif Satu Mare
44	RO3	Non-governmental, non- political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Excelsior Association
45	RO4	NP Directorates	National Park Rodnei Mountains Administration
46	RO5	Govt. Offices/Authorities	Environmental Protection Agency - Cluj
47	RO6	Non-governmental, non- political organizations and institutions - Nature, environment and sports	ONG Hobby Club Jules Verne
48	RO7	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	ISUJ Arad
49	RO8	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Water Basin Administration - Crisuri
50	RO9	Significant water users	Aquatim
51	RO10	Govt. Offices/Authorities	Public Health Agency - Cluj
52	RO11	Govt. Offices/Authorities	Boghis Town Hall (Salaj County)
53	RO12	Non-governmental, non- political organizations and	WWF

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
		institutions - Nature, environment and sports	
54	RO13	Govt. Offices/Authorities	County Council Cluj
55	RO14	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Water Basin Administration - Somes - Tisza
56	RO15	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Center for Protected Areas and Sustainable Development -Bihor
57	RO16	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Heidenroslein Association
58	RO17	Scientific and educational institutions	Banat National Museum
59	RO18	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Transylvanian Carpathian Society
60	RO19	NP Directorates	Lunca Muresului Natural Park Administration
61	RO20	Govt. Offices/Authorities	Tamaseu Town Hall
62	RO21	Govt. Offices/Authorities	Socodor Town Hall
63	RO22	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Verde 2000 Foundation
64	RO23	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Educational-Ecologic Association Ecotransilvania
65	RO24	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Milvus Association
66	RO25	Disaster Mgm/Water Mgm Authorities	Inspectorate for Emergency Situations Crisana (Bihor County)
67	RO26	NP Directorates	Maramuresului Mountains Natural Park
68	SRB1	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
69	SRB2	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
70	SRB3	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
71	SRB4	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
72	SRB5	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
73	SRB6	Water Mgm Bodies	Public Water Management Company Vode Vojvodine
74	SRB7	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
			Water Management, Directorate For Water
75	SRB8	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Directorate For Water
76	SRB9	Govt. Offices/Authorities	Provincial Secretariat for Agriculture, Water Management and Forestry
77	SRB10	Govt. Offices/Authorities	Provincial Secretariat for Urban Planning and Environmental Protection
78	SRB11	NGO	Cooperative Alliance of Vojvodina
79	SRB12	NGO	WWF Serbia
80	SRB13	NGO	World and Danube
81	SRB14	Govt. Offices/Authorities	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Directorate For Water
82	SRB15	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Department of Water Management
83	SRB16	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Department of Water Management
84	SRB17	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture
85	SRB18	Scientific and educational institutions	University of Novi Sad, Faculty of Agriculture
86	SRB19	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
87	SRB20	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
88	SRB21	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
89	SRB22	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
90	SRB23	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
91	SRB24	Scientific and educational institutions	Institute for Nature Conservation of Vojvodina Province
92	SRB25	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
93	SRB26	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
94	SRB27	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
95	SRB28	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
96	SRB29	Forest Public Company	“Vojvodinašume” Public Company
97	SRB30	NGO	Ecological Movement of Vrbas
98	SRB31	NGO	Fishing Alliance Vojvodine
99	SK1	Water Mgm Authorities	Water Research Institute
100	SK2	Significant water users	Slovak Water Management Enterprise
101	SK3	Water Mgm Authorities	Slovak Hydrometeorological Institute
102	SK4	Local governments	Ministry of Environment (Water Directorate)
103	SK5	Local governments	Forests of the Slovak Republic

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
104	SK6	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	GWP Slovensko
105	SK7	Local governments	Ministry of Environment (Nature Protection, biodiversity and Landscape Directorate)
106	SK8	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	BirdLife Slovakia
107	SK9	Academia	Slovak Academy of Science, Institute of Hydrology (Research Base Michalovce)
108	SK10	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	State Nature Conservancy of the Slovak Republic
109	SK11	Local governments	Ministry of the Environment of the Slovak Republic, Ramsar Administrative Authority
110	SK12	Water Mgm Authorities	State Nature Conservancy of the Slovak Republic Latorica
111	SK13	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	Regional development agency Dolny Zemplin
112	SK14	Academia	Technical University of Košice, Faculty of Mining, Ecology, Process Control and Geotechnologies
113	SK15	Local governments	Ministry of Agriculture and Rural Development
114	SK16	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	National Agricultural and Food Centre Slovakia - Soil Science and Conservation Research Institute
115	SK17	Academia	State Geological Institute of Dioníz Štúr
116	SK18	Non-governmental, non-political organizations and institutions -Agriculture, industry, trade and chambers	Slovak agricultural and Food Chamber
117	SK19	Academia	Slovak University of Technology in Bratislava
118	UA1	Govt. Offices/Authorities	Baranyntsi United territorial community
119	UA2	Govt. Offices/Authorities	Beregovo city council
120	UA3	Govt. Offices/Authorities	Beregovo forest farm
121	UA4	Govt. Offices/Authorities	Beregovo rayon council
122	UA5	Govt. Offices/Authorities	Beregovo rayon state administration
123	UA6	Govt. Offices/Authorities	Chop City council
124	UA7	Govt. Offices/Authorities	Communcal enterprise "Rahivteplo"
125	UA8	Govt. Offices/Authorities	Department of agricultural development of Zakarpats'ka oblast state

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
			administration
126	UA9	Govt. Offices/Authorities	Department of economic development and trade of Zakarpats'ka oblast state administration
127	UA10	Govt. Offices/Authorities	Department of environmental protection of oblast state administration
128	UA11	Govt. Offices/Authorities	Department of finance of Zakarpats'ka oblast state administration
129	UA12	Govt. Offices/Authorities	Department of infrastructure, housing maintenance and utilities of Zakarpats'ka oblast state administration
130	UA13	Govt. Offices/Authorities	Department of State Service of emergency situations
131	UA14	Govt. Offices/Authorities	Department of urban development and architecture of Zakarpats'ka oblast state administration
132	UA15	Govt. Offices/Authorities	Dobzhans'ke forest-hunting enterprise
133	UA16	Govt. Offices/Authorities	Enterprise «Svalyava forest farm»
134	UA17	Govt. Offices/Authorities	Enterprise «Volovets forest farm»
135	UA18	Govt. Offices/Authorities	Gan'kovytska village council
136	UA19	Govt. Offices/Authorities	Geology and hydrogeological centre, Zakarpats'ka oblast
137	UA20	Govt. Offices/Authorities	Hust Rayon Council
138	UA21	Govt. Offices/Authorities	Hust Rayon State Administration
139	UA22	Govt. Offices/Authorities	Hust City Council
140	UA23	Govt. Offices/Authorities	Irshava rayon council
141	UA24	Govt. Offices/Authorities	Irshava rayon state administration
142	UA25	Govt. Offices/Authorities	Irshava United territorial community
143	UA26	Govt. Offices/Authorities	Mizhgir'e Rayon Council
144	UA27	Govt. Offices/Authorities	Mizhgir'e Rayon State Administration
145	UA28	Govt. Offices/Authorities	Mokryans'ke forest and hunting farm
146	UA29	Govt. Offices/Authorities	Mukachevo city administration
147	UA30	Govt. Offices/Authorities	Mukachevo rayon state administration
148	UA31	Govt. Offices/Authorities	Perechyn Rayon council
149	UA32	Govt. Offices/Authorities	Perechyn Rayon state administration
150	UA33	Govt. Offices/Authorities	Perechyn United territorial community
151	UA34	Govt. Offices/Authorities	Polyana united territorial community
152	UA35	Govt. Offices/Authorities	Rahiv Rayon Council
153	UA36	Govt. Offices/Authorities	Rahiv Rayon State Administration
154	UA37	Govt. Offices/Authorities	Specialised forest and agrarian enterprise "Irshavaagroforest"
155	UA38	Govt. Offices/Authorities	State ecological inspection in Zakarpats'ka oblast
156	UA39	Govt. Offices/Authorities	State enterprise «Perechyn forest farm»
157	UA40	Govt. Offices/Authorities	Svalyava city council
158	UA41	Govt. Offices/Authorities	Svalyava rayon council
159	UA42	Govt. Offices/Authorities	Svalyava rayon state administration
160	UA43	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv city council
161	UA44	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv forest and hunting farm
162	UA45	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv Rayon Council

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
163	UA46	Govt. Offices/Authorities	Tyachiv Rayon State Administration
164	UA47	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod City council
165	UA48	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod forest-hunting enterprise
166	UA49	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod Rayon council
167	UA50	Govt. Offices/Authorities	Uzhgorod Rayon state administration
168	UA51	Govt. Offices/Authorities	Velykoberesyans'ka Rayon state administration
169	UA52	Govt. Offices/Authorities	Velykoberesyans'ka a Rayon council
170	UA53	Govt. Offices/Authorities	Velykobereznyans'k state forest enterprise
171	UA54	Govt. Offices/Authorities	Vil'hovets'ka Territorial Community
172	UA55	Govt. Offices/Authorities	Volovets rayon council
173	UA56	Govt. Offices/Authorities	Volovets rayon state administration
174	UA57	Govt. Offices/Authorities	Volovets village council
175	UA58	Govt. Offices/Authorities	Vynogradiv Rayon Council
176	UA59	Govt. Offices/Authorities	Vynogradiv Rayon State Administration
177	UA60	Govt. Offices/Authorities	Zakarpats'ka oblast state administration Department of environment
178	UA61	Govt. Offices/Authorities	Zakarpats'kyi geological department
179	UA62	Water Mgm Bodies	Beregovo city department of water management
180	UA63	Water Mgm Bodies	Brusturyans'ke forest and hunting farm
181	UA64	Water Mgm Bodies	City communal enterprise «Mukachivvodokanal»
182	UA65	Water Mgm Bodies	Communal enterprise of Zhdeniivska village council
183	UA66	Water Mgm Bodies	Communal enterprise «ZhKO Grand» V.Bakta village
184	UA67	Water Mgm Bodies	Communal Enterprise "Burshtynoservis"
185	UA68	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Mizhgir'ya Industrial department of water supply and housing"
186	UA69	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Vody Solotvyna"
187	UA70	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Volovets village «Volivchyk»"
188	UA71	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Kobyaletske Industrial department of water supply and housing"
189	UA72	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Kobyletske Industrial department of water supply and housing"
190	UA73	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Tyachiv Industrial department of water supply and housing"
191	UA74	Water Mgm Bodies	Communal enterprise "Vynogradiv Industrial department of water supply and housing"
192	UA75	Water Mgm Bodies	Communal Enterprise «Rozivka»
193	UA76	Water Mgm Bodies	Community enterprise "Komunal-service" Velykoberesyans'k village

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
			council
194	UA77	Water Mgm Bodies	Community Enterprise «Komunalnik»
195	UA78	Water Mgm Bodies	Community enterprise Chop Vodokanal
196	UA79	Water Mgm Bodies	Community enterprise Uzhgorod Vodokanal
197	UA80	Water Mgm Bodies	Department of the mountain rivers of Tisza Rier Management Unit
198	UA81	Water Mgm Bodies	Enterprise «Vodokanal Karpatvis»
199	UA82	Water Mgm Bodies	Irshava City Council communal water enterprise
200	UA83	Water Mgm Bodies	Private Enterprise «Express IP»
201	UA84	Water Mgm Bodies	Uzhgorod city department of water management
202	UA85	Water Mgm Bodies	Vynohradiv city department of water management
203	UA86	Business - significant water users	PJSC «Zakarpatooblenergo»
204	UA87	Business - significant water users	Farm «Konyk»
205	UA88	Business - significant water users	Enterprise «Derenivs'ka kupil'''
206	UA89	Business - significant water users	Agrarian company «Leanka»
207	UA90	Business - significant water users	Agrarian company Yablogruppe Zakarpattya
208	UA91	Business - significant water users	Enterprise «Perechyn Lisochemical factory»
209	UA92	Business - significant water users	Energy company «Zelena technologia»
210	UA93	Business - significant water users	Enterprise «Voevodino»
211	UA94	Business - significant water users	Enterprise «Lumshory»
212	UA95	Business - significant water users	Resort Krasiya owned by Lviv Railway
213	UA96	Business - significant water users	Enterprise "Uzhanski kupeli"
214	UA97	Business - significant water users	Enterprise "Recreation sport resort "Zakarpattya"
215	UA98	Business - significant water users	Agricultural society "Bereg-Kochik"
216	UA99	Business - significant water users	Private enterprise «Zhaivoronok - Pachirra»
217	UA100	Business - significant water users	Enterprise «Chizai»
218	UA101	Business - significant water users	Farm «Artos»
219	UA102	Business - significant water users	Enterprise "Kontar"
220	UA103	Business - significant water	Zakarpattya branch of "Druzhba" gas

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
		users	line
221	UA104	Business - significant water users	Enterprise «Rosynka»
222	UA105	Business - significant water users	Private Enterprise IP
223	UA106	Business - significant water users	«Borzhava» resort
224	UA107	Business - significant water users	Farm «AMOK»
225	UA108	Business - significant water users	Farm «Mochar IP»
226	UA109	Business - significant water users	Resort "Synyak"
227	UA110	Business - significant water users	Resort "Karpaty"
228	UA111	Business - significant water users	Enterprise "Zakarpattya fish farm"
229	UA112	Business - significant water users	Private enterprise «Petro Carbo Chem»
230	UA113	Business - significant water users	Farm «Meat world»
231	UA114	Business - significant water users	Fish farm "Zhdymyr"
232	UA115	Business - significant water users	Resort "Sonyachne Zararpattya"
233	UA116	Business - significant water users	Enterprise «Suzir'ya»
234	UA117	Business - significant water users	Resort "Polyana"
235	UA118	Business - significant water users	Enterprise «Kryshtaleve dzherelo»
236	UA119	Business - significant water users	Enterprise «Ploskiv mineral waters factory
237	UA120	Business - significant water users	LLC «BIOTEC»
238	UA121	Business - significant water users	LLC «Energiya Karpat»
239	UA122	Business - significant water users	Private enterprise «Ecobat Shuravi»
240	UA123	Business - significant water users	Private enterprise «Tlctrobud»
241	UA124	Business - significant water users	LLC «RENER»
242	UA125	Business - significant water users	«Novyi riven' 2000» Farm
243	UA126	Business - significant water users	LLC «Shayans'ki mineral'ni vody»
244	UA127	Business - significant water users	«Shayan» Resort
245	UA128	Business - significant water users	LLC «Aquanove development»

A. melléklet: Az érdekelt felek

Szám	Kód	SH csoport	Szervezet
246	UA129	Business - significant water users	LLC «Tepli vody»
247	UA130	Business - significant water users	Resort "Hirs'ka Tysa"
248	UA131	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Beregovo society of hunters and fishermen
249	UA132	Non-governmental, non-political organizations and institutions - Nature, environment and sports	Bureau of environment and health protection
250	UA133	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization "Ecosphera"
251	UA134	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization "Forza"
252	UA135	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization «Clean bank»
253	UA136	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization All-Ukrainian Ecological League
254	UA137	Non-governmental institutions - Nature, environment	Civil organization Perechyn
255	UA138	Non-governmental institutions - Nature, environment	International Institute of human and global studies "Noosphera"
256	UA139	Non-governmental institutions - Nature, environment	Rayon city council Irshava hunting and fishing farm
257	UA140	Scientific, educational institutions, protected areas	Carpathian biosphere reserve
258	UA141	Scientific, educational institutions, protected areas	Carpathian forest scientific research station
259	UA142	Scientific, educational institutions, protected areas	National nature park "Synevyr"
260	UA143	Scientific, educational institutions, protected areas	National Nature park "Uzhanskii"
261	UA144	Scientific, educational institutions, protected areas	National Nature Park «Zacharovannyi Krai»
262	UA145	Scientific, educational institutions, protected areas	Regional Landscape Park "Synyak"
263	UA146	Scientific, educational institutions, protected areas	Tyachiv rayon ecological centre for youth

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

3 B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Az alábbi táblázatok részletezik az azonosított Jelentős Vízgazdálkodási Kérdésekre (SWMI) (3.1. táblázat) és a javasolt Közös Intézkedési Programra vonatkozó egyedi észrevételeket az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBM) 2019. évi frissítésének 2. tervezetében (3.2. táblázat), a vonatkozó témákkal kapcsolatos információkkal együtt. Ezeket az észrevételeket mellékletként csatolják az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBM) tervfrissítés 2019. évi 2. tervezetéhez. A Tisza-országok megvizsgálják ezeket az észrevételeket, és nemzeti szintű intézkedéseket hoznak a meglévő tervekkel és programokkal összhangban, mielőtt az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Tervet (ITRBMP) hivatalos jóváhagyásra benyújtják az engedélyezett testületekhez.

A táblázatok a jelen jelentésben ismertetett online kérdőívől származnak, összegyűjtött észrevételeket tartalmaznak az azonosított Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásait illetően (összesen 88 megjegyzést) és javaslatokat ezeknek a kérdéseknek a kezelésére szolgáló további intézkedésekre (összesen 51 megjegyzést). E táblázatokban az észrevételek országonként vannak csoportosítva.

3.1 táblázat Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI)

Szám	Ref.	Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
Ukrajna		
1	Szerves szennyezés (Q1)	Kezeletlen kommunális szennyvíz.
2		Foszfát szennyezés.
3		

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
Ukrajna		
1	Szerves szennyezés (Q1) ²	Kezeletlen kommunális szennyvíz.
2	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Foszfát szennyezés.
3	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	– Bányászati tevékenységekből származó kibocsátások – Véletlen szennyezés.
4	Hidromorfológia (Q4)	– Árvíz – Folyók' hosszirányú átjárhatósága
5	Szerves szennyezés (Q1)	Egyedi szennyvíztisztító rendszerek kiépítése minden háztartási, ipari és nem ipari területen.

² Kérdés száma

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
6	Tápanyag-szennyezés (Q2)	– A mezőgazdasági és erdőterületek felszíni lefolyásának csökkentése a talajtömörödöttség megakadályozására szolgáló jelenlegi technológiák felhasználásával. – A városi vízgazdálkodási rendszerek fejlesztése.
7	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Ipari szennyvíz.
8	Hidromorfológia (Q4)	A mezőgazdaság és a vízenergia-hasznosítás szintén káros hatással van a vízi ökoszisztémákra, valamint a folyók és patakok hidraulikus rendszereire (így pl. a gázszállító cégek gázvezetékei is).
9	Szerves szennyezés (Q1)	Az ivóvíz minősége.
10	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Ipari szennyvíz.
11	Hidromorfológia (Q4)	Ne változtassák meg a folyók morfológiáját.
12	Szerves szennyezés (Q1)	Nem kielégítően tisztított háztartási szennyvíz.
13	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Bányászati tevékenységekből származó kibocsátások.
14	Hidromorfológia (Q4)	Folyami morfológia.
15	Szerves szennyezés (Q1)	A beépített területekről a felszíni lefolyással bejutó szennyezések a nem megfelelő tisztítási megoldások miatt.
16	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Bányászati tevékenységekből származó kibocsátások.
17	Hidromorfológia (Q4)	Folyami morfológiai változtatások.
Szlovákia		
18	Szerves szennyezés (Q1)	A vízi faunára ható eutrofizáció.
19	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A vizek eutrofizációja, valamint az állat- és növényvilágra gyakorolt hatása.
20	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Hatása az állatvilágra és a táplálékláncre.
21	Hidromorfológia (Q4)	Árvíz megelőzés és -kezelés.
22	Szerves szennyezés (Q1)	A kis szennyezőforrások nem megfelelő tisztítása.
23	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Szigorú szabályok szükségesek a mezőgazdasági termelők számára.
24	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Nem elégséges monitoring, tehát nem ismer, ki a szennyező anyag kibocsátója, sem a szennyezés típusa és mennyisége.
Románia		
25	Szerves szennyezés (Q1)	1. Állattartó gazdaságok. 2. Agglomerációk. 3. A mezőgazdasági diffúz szennyezők.
26	Tápanyag-szennyezés (Q2)	1. Diffúz mezőgazdasági szennyezők. 2. Városi szennyezés.
27	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	1. Növényvédőszer. 2. Hormonmaradványok. 3. Gyógyszermaradványok.
28	Hidromorfológia (Q4)	1. Hosszirányú akadályok. 2. Hosszirányú töltőrendszerek.
Magyarország		
29	Szerves szennyezés (Q1)	Mikrobiológiai szennyeződés.
30	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Mezőgazdaság és települési szennyvízkezelés.
31	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Monitoring.
32	Hidromorfológia (Q4)	A folyó hosszirányú átjárhatóságnak megszakítása.
33	Szerves szennyezés (Q1)	Nem megfelelően tisztított szennyvíz.

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
34	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Települési és ipari – pl. húsipari – szennyezések.
35	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	- A cianid-technológia betiltása. - A zagyatározó tavak és zagymedencék rekultivációja.
36	Szerves szennyezés (Q1)	- Az egészségügyi veszélyek kiküszöbölése. - A mezőgazdasági szennyezés csökkentése. - Az ökológiai állapot javítása.
37	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Ezzel a kérdéssel kiemelten kell foglalkozni. Az ivóvízellátás védelme érdekében meg kell szüntetni a települések alatti szennyvíz dombokat, csökkenteni kell a felszíni vizekben a szervesanyag-koncentrációt, és elő kell mozdítani annak alternatív felhasználását.
38	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Az ipari eredetű veszélyes anyagok tekintetében az ipari technológia újragondolása és az alternatív megoldások kínálnak szennyezéscsökkentési lehetőséget. A potenciálisan szennyezett területeken az esővíz felhasználása előtt az előkezelés elengedhetetlen. Előkezeléssel az esővíz öntözés céljára történő felhasználását lehetne ösztönözni, nem pedig a gyors elvezetést, amely jelenleg a prioritás az önkormányzatoknál.
39	Szerves szennyezés (Q1)	Mezőgazdaság.
40	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Mezőgazdaság.
41	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Ipari szennyezés.
42	Hidromorfológia (Q4)	Árvízvédelem.
43	Szerves szennyezés (Q1)	1. Kezeletlen szennyvíz. 2. Mezőgazdasági szennyezés. 3. Nem megfelelően kezelt, tisztított szennyvíz.
44	Tápanyag-szennyezés (Q2)	1. Tisztítatlan vagy nem megfelelően tisztított szennyvíz. 2. Mezőgazdasági eredetű szennyezés.
45	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	1. Ipari szennyvíz. 2. Bányászati szennyezés. 3. Folyami hulladék. 4. Mezőgazdasági eredetű vegyi anyagok.
46	Hidromorfológia (Q4)	1. A vízfolyások nem megfelelő összekapcsolása az ártéri területtel. 2. Biztosítani a hosszirányú átjárhatóságot. 3. A vízfolyások szabályozása.
47	Szerves szennyezés (Q1)	- Ipari szennyezés. - Szennyvíz. - Biológiai szennyezés.
48	Tápanyag-szennyezés (Q2)	- Szennyvízkezelés. - Mezőgazdaság.
49	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	- Mérgező vegyszerek. - Nehézségek a szennyező anyagok, rovarirtó szerek, gyógyszerek, hormontartalmú szerek lebontásában.
50	Hidromorfológia (Q4)	- Vízépítési beavatkozások. - Folyami mederbeavatkozások, elterelések. - Kotrás. - Természeti változások.
Szerbia		
51	Szerves szennyezés (Q1)	Települési szennyvízkezelés.
52	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A diffúz szennyezés csökkentése.
53	Veszélyes anyagok okozta	A felelőtlen ipari gyakorlat és az emberi gondatlanság.

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
	szennyezés (Q3)	valamint a felhagyott objektumok (tározók, lerakók, meddők) folyó általi elárasztása által okozott véletlen szennyezés.
54	Hidromorfológia (Q4)	A vizesélőhelyek és az árterületek közötti kapcsolatok megszakadása, valamint ellenőrizetlen vízkivételek a folyókból.
55	Szerves szennyezés (Q1)	Pontszerű szennyezések.
56	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Pontszerű szennyezések és eutrofizáció.
57	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	A szennyezőforrás eredetére vonatkozó hiányos ismeretek.
58	Hidromorfológia (Q4)	A folyó morfológiájának változásai.
59	Szerves szennyezés (Q1)	A kommunális szennyvíz és a mezőgazdálkodásból származó szennyvizek kezelése.
60	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Már említésre került.
61	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	PCB (poliklórozott bifenilek)
62	Hidromorfológia (Q4)	A természetes folyómeder helyreállítása.
64	Szerves szennyezés (Q1)	Szennyvízkezelő létesítmények építése.
65	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A műtrágyák használatának csökkentése, míg a természetes eredetű trágyák (pl. szarvasmarha-trágya) használatának növelése, így csökkentve a talajeróziót, és a tápanyagok kimosódását (a humusz hiánya miatt) a talajban.
66	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Az eredmények nyomon követésének és átláthatóságának javítása, valamint új megoldások keresése ezekre a meglévő problémákra
67	Hidromorfológia (Q4)	A környezeti szempontot minden ágazati politikába bele kell foglalni annak érdekében, hogy professzionális és interdiszciplináris megközelítést érjünk el a hidromorfológiai változásokat okozó problémák megoldásában.
68	Szerves szennyezés (Q1)	Mikrobiológiai szennyezés.
69	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Mezőgazdaság és települési vízkészlet-gazdálkodás.
70	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Monitoring.
71	Hidromorfológia (Q4)	A folyó hosszirányú átjárhatóságának megszakítása.
72	Szerves szennyezés (Q1)	A pontszerű szennyezőforrások és diffúz szennyezőforrások azonos jelentőséggel bírnak.
73	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A tápanyag-szennyezés hatásai.
74	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Ipari szennyvíz, rovarirtó szerek és egyéb, mezőgazdaságban használt vegyi anyagok.
75	Hidromorfológia (Q4)	A folyó hosszirányú átjárhatóságának megszakítása.
76	Szerves szennyezés (Q1)	A háztartások, az ipar és a mezőgazdaság kezeletlen szennyvizei.
77	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Pontszerű szennyezőforrások.
78	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Monitoring.
79	Hidromorfológia (Q4)	A természetes folyómorfológia megváltozása emberi beavatkozások következtében, azaz a különféle hidrotechnikai intézkedések következményei.
80	Szerves szennyezés (Q1)	Mezőgazdasági eredetű szennyezés.
81	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Diffúz szennyezőforrások.
82	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Mérgező anyagok.
83	Hidromorfológia (Q4)	A hidromorfológiai változások hatásai a folyó ökoszisztémájára és a ökológiai állapotára.

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
84	Hidromorfológia (Q4)	Kavicskotrás a folyómederből (mederkotrás).
Egyéb		
85	Szerves szennyezés (Q1)	○ A szerves szennyezés legfontosabb okai a városi népesség növekedése és az intenzív állattenyésztés, amit az éghajlatváltozás tovább súlyosbít. A városi népesség növekedése és az intenzív állattenyésztés közvetlenül vagy közvetve a szennyvízkibocsátás fokozódásához vezet, ezáltal megnövekszik az édesvizekbe bocsátott szervesanyag-tartalom. A folyók öntisztító képessége a természetes hozzáfolyással történő hígításból és a mikroorganizmusok általi természetes lebontásból áll. ○ Az éghajlatváltozás következtében manapság súlyos időjárási szélsőségek fordulnak elő, amelyek csökkentik az öntisztító képességet. Az aszály időszakában a felszíni vizekben rendelkezésre álló víz mennyisége jelentősen csökken, miközben az öntözéshez vagy egyéb célokra használt vízkivétel növekszik, így a folyók vízmennyisége csökken. ○ A nyári időszakokban a magasabb vízhőmérséklet nemcsak növeli a folyók szerves anyag-koncentrációját (a csökkent hígítás miatt), hanem fokozza az eutrofizációt is, ami káros következményekkel jár. ○ Ezen túlmenően, intenzív esőzések esetén a városi szennyvíztisztító telepeken előfordulhat, hogy nem képesek a lényegesen nagyobb szennyvízmennyiséget befogadni, így a folyóba engedhetik azt. Az ilyen események jelentős negatív hatással lehetnek a folyók vagy a tavak ökoszisztémáira. Az éghajlatváltozás gyakoribbá teszi ezeket a szélsőségeket.
86	Tápanyag-szennyezés (Q2)	○ A tápanyag-szennyezés súlyos probléma a Tisza-vízgyűjtő területén, és csak néhány esetben történt kisebb javulás a mezőgazdasági termelésből származó diffúz szennyezés csökkentése terén. Ennek a jövőben prioritásnak kell lennie, mivel a műtrágyák nitrogén- és foszformennyisége, amelyet a növények nem tudnak felhasználni, továbbra is bejut a folyóba. Az ártéri területek kiterjedése szintén nagyon alacsony, tehát nem tudják betölteni szűrő szerepüket. Az árterületek kiterjedésének növelése multifunkcionális hatású intézkedés, és nemcsak a tápanyag-problémára ad megoldást. (Lásd még a többi pontban szereplő ajánlásainkat.) ○ Továbbá foszfortartalmú mosószereket továbbra is elérhetőek. ○ A légkörben található nitrogén-oxid mennyisége növekszik a növekvő közlekedés eredményeként. A biológiai szennyvízkezelés nitrogén- és foszfor eltávolításával javulásnak indult, de ez még mindig nem jellemző a Tisza vízgyűjtőjén. ○ Súlyos időjárási szélsőségek, például felhőszakadások esetén (lásd fentebb, a szerves szennyezés kérdésével kapcsolatban), a szennyvíztisztító telepek nem rendelkeznek megfelelő befogadóképességgel a drasztikusan megnövekedett szennyvíz mennyiség beviteléhez, és így a folyóba engedik őket - teljesen kezeletlenül. Szintén sok baleset van a folyó mentén

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

		Megjegyzés: Mik a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) prioritásai?
		(például a szennyvíztisztító telepek vagy rendszerek meghibásodása), amikor a kezeletlen szennyvíz a folyóba kerül.
87	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	o A fenti leírásból egyértelműen kitűnik, hogy a Tisza-országoknak alig vannak adatai a szennyezőanyagok mennyiségéről és a kiemelt fontosságú anyagok hatásairól. A kellő és megfelelő adatgyűjtésnek a jövőben prioritásnak kell lennie és o a „szennyező fizet” elvet kell alkalmazni o Javasoljuk, hogy dolgozzanak ki javaslatokat arra vonatkozóan, hogyan kellene a monitoring költségeit a szennyezőknek (ipar és mezőgazdaság) részben vagy egészben megfizetni
88	Hidromorfológia (Q4)	o A WWF véleménye szerint a Tisza hidromorfológiai változásai prioritást élveznek. Aligha lehet őket besorolni, a fentiekben leírtak mindegyike prioritási kérdés (a folyó folytonosságának megszakítása, a folyó morfológiájának megváltoztatása, hidrológiai változások és a jövőbeli infrastrukturális projektek hatásai), mivel ezek összekapcsolódnak. A WWF véleménye szerint a hidromorfológiai változások prioritást élveznek ezek között (összehasonlítva a másik három jelentős vízgazdálkodási kérdéssel - a szerves és tápanyag-szennyezéssel, valamint a veszélyes anyagokkal). Javasoljuk, hogy a hidromorfológiai változások kezelése kapjon kiemelkedő szerepet a vízgyűjtő szintjén, és a határokon átnyúló együttműködések lehetőségei szerepeljenek a Tisza-országok napirendjén a következő vízgyűjtő-gazdálkodási ciklusban. Mivel a Tisza mentén jelentős helyreállítási lehetőségek vannak, és az élő folyók helyreállítási képessége gyors, a hatékony kísérleti munkák végrehajthatók minden Tisza-országban, nem csak a Tiszán, hanem mellékfolyóin is. A hidromorfológiai problémák olyan kérdések, melyekben a megfelelő érdekelt felek bevonásával azonosíthatók a problémák okai, és velük együtt kidolgozhatók és végrehajthatók a hatékony intézkedések.

3.2 táblázat Intézkedések programja

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
Ukrajna		
1	Szerves szennyezés (Q1)	A szennyvízzel és a szennyvíztisztító telepekkel kapcsolatos fenti intézkedések mellett; a városok a szennyvízrendszerek helyett megkövetelik a vízelnyelési rendszer telepítését, a víztároló területeket, hogy az esővíz ezekre a területekre irányuljon.
2	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Ha a felsorolt intézkedések tartalmazzák olyan intézkedéseket, amelyek növelik a talaj és a tájak képességét.
3	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Szintén szükséges leállítani, beszüntetni azon szennyező társaságok termelését, amelyek nem képesek megvalósítani fejlettebb technológiákat (például Perechyn erdőgazdaság és hasonló iparágak).

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
4	Hidromorfológia (Q4)	Az összes létező mesterséges akadály eltávolítása, nemcsak a halak, hanem más vízi szervezetek migrációját is.
5	Szerves szennyezés (Q1)	Ezeket az intézkedéseket prioritásként kell kezelni.
6	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Mindenekelőtt a kezelő létesítmények építését kell elvégezni.
7	Szerves szennyezés (Q1)	EU-támogatás a kérdések megoldásában.
8	Szerves szennyezés (Q1)	Beruházásokra van szükség a vízellátó és szennyvízcsatorna rekonstrukciójához, valamint az új szennyvíztisztító telepekhez.
Szlovákia		
9	Szerves szennyezés (Q1)	Fő szennyvíztisztító telepek építése, valamint a vizes élőhelyek védelme és újjáélesztése.
10	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A vizes élőhelyek védelme és revitalizálása a vízgyűjtő területen.
11	Hidromorfológia (Q4)	A folyó folytonosságának helyreállítására irányuló erőfeszítések fokozása a patakok akadályainak eltávolításával, valamint a vizes élőhelyek morfológiájának fokozása és oldalsó összekapcsolódásának helyreállításával, továbbá a vizes élőhelyek újjáélesztésével.
12	Szerves szennyezés (Q1)	A WWT építésébe való állami beruházás kötelezettsége.
13	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Megtudhatja, ki bocsátja ki a veszélyes szennyező anyagokat, ideértve a szennyező anyagok típusát és mennyiségét
Románia		
14	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	A hormon- és gyógyszermaradványok megfelelő monitorozása nincs, így a probléma mértékét nem lehet megbecsülni.
15	Hidromorfológia (Q4)	1. A tervezett munka gyorsított befejezése. 2. Sokkal több ártéri helyreállítási intézkedést kell mérlegelni és végrehajtani.
Magyarország		
16	Szerves szennyezés (Q1)	A települési szennyvíz gyűjtése és kezelése a regionális óriásberuházások helyett - lakó szennyvíz gyűjtése és kezelése.
17	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Megelőzés.
18	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	lásd fent.
19	Hidromorfológia (Q4)	Meglévő ismereteink alapján: vízvisszatartó vízgazdálkodás, vizes élőhelyek programja.
20	Szerves szennyezés (Q1)	– A szennyvízkezelés és a szennyvízkezelés a kezelt szennyvíz tisztítását olyan vevőkészülékekbe is koncentrálja, amelyek nem rendelkeznek megfelelő hozammal és megfelelő hígítóvízzel. – Ezen túlmenően az öntözésre használt vizet használják a mezőgazdaságban. – A szennyvízkezelő létesítmények építésén kívül javasolt a szennyvíz hasznosítása. Ez csökkenti a kedvezményezettekre háruló terheket, és fenntarthatóbb vízgazdálkodást eredményez. – Az aszály problémáját most nem lehet figyelmen kívül hagyni.
21	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A tisztítási technológia fejlesztése nem elegendő, a települési szennyvíz újrahasznosítása esetén természet-közeli utókezelés szükséges.
22	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	– Szükség van technológiai változásokra és a veszélyes anyagok csökkentésére.

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
		– Itt a megfigyelésnek sokkal magasabb költségei vannak.
23	Hidromorfológia (Q4)	Jó lenne a vízviasszatartást sokkal nagyobb mértékben növelni. A jelenlegi ártér csak egytizedét jelenti a korábbi ártérnek. Úgy gondolom, hogy a vízmegtartás hatékonyabb lehet, ha olyan vízgazdálkodási rendszereket fejleszthetünk ki, amelyek sokkal jövedelmezőbbek, mint a hagyományos szántóföldi gazdálkodás. Ebben az esetben a mezőgazdasági termelők önként csatlakoznának... Mindezt nagyban elősegíthetik a területalapú állami támogatások!
24	Szerves szennyezés (Q1)	Különösen fontos megvizsgálni a döntéshozatali rendszert.
25	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A földhasználat megváltoztatásának előnyeit el kell terjeszteni, különösen azáltal, hogy a gazdálkodók számára részletes és érthető leírást kell nyújtani a gazdasági oldalról és az új földhasználatról.
26	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Alapvetően jók, de a BAT, az ipari technológia fejlesztése az egyik legfontosabb fejlemény, bár az ökológiai alapelvek teljes áttervezése hatékonyabb lehet. Lehetséges, hogy ezt belefoglalják a tervezetbe, de szerintem kudarcot vall.
27	Hidromorfológia (Q4)	A legjobb tározó a talaj, ezért a megváltozott mezőgazdasági művelést általánosítani kell, hogy minimalizáljuk a tározók igényét.
28	Szerves szennyezés (Q1)	– Több pénzügyi támogatás. – A tisztítóberendezések professzionális üzemeltetése, előmozdítása. – Hatékonyabb ellenőrzés és természet.
29	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A tápanyag-terhelés növelése, ahol már létezik szennyvízrendszer. Az egyedi szennyvíztisztítás támogatása,
30	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	– Szigorúbb bányászati tevékenység. – Hulladékkezelési megoldás.
31	Hidromorfológia (Q4)	– Sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani a vízfolyások szabályozására, mivel a károsodott folyómeder nagy károkat okozhat. – Vízviasszatartás többcélú tartályokban. – Korszerű gátlási rendszer a vízhasználat, a hajózás, a természetvédelem problémáinak megoldására.
32	Tápanyag-szennyezés (Q2)	Egységes rendeletek a nemzeti határokon túl, azok betartásának ellenőrzése.
33	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	rendszeres vízminőség-ellenőrzés és speciális intézkedések kezdete egy hónapig.
34	Hidromorfológia (Q4)	Azok számára, akik nem lépnek fel, el kell készíteni az exportterveket.
Szerbia		
35	Szerves szennyezés (Q1)	Az eredmény látható lesz, ha ezeket az intézkedéseket megvalósítják.
36	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A mezőgazdasági termelők tudatosítása és képzése a műtrágyák felhasználásának jobb ellenőrzésével kapcsolatban.
37	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Az árvíz zónákban szennyezett területek megőrzése és újjáélesztése.
38	Hidromorfológia (Q4)	Az árvízterületek és a vizes élőhelyek újjáélesztését célzó intézkedések fokozása, valamint a vízkivétel szigorúbb ellenőrzése.
39	Szerves szennyezés (Q1)	Megfelelő jogi rendelkezéseket és végrehajtási képességeket kell létrehozni, különösen az EU-n kívüli országokban.

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
40	Tápanyag-szennyezés (Q2)	– Oktatás, ismeretek terjesztése. – Gazdasági intézkedések végrehajtása.
41	Szerves szennyezés (Q1)	A bevált gyakorlati példák bemutatása a kis kezelő létesítményeknél és a szerves táptalaj megújuló energiaforrásként történő felhasználása (biogáz).
42	Szerves szennyezés (Q1)	Meg kell határozni a prioritásokat, valamint az egyértelmű tervet (idő és tér szempontjából), miközben a végrehajtást megfelelő ellenőrzéssel kell támogatni.
43	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A más országok meglévő tapasztalataiból eredő intézkedéseket minden területen egyértelműen meg kell határozni és végre kell hajtani.
44	Tápanyag-szennyezés (Q2)	A mezőgazdasági közösségek oktatására vonatkozó intézkedéseket bele kell foglalni.
45	Szerves szennyezés (Q1)	A tudatosság növelése a szennyezés csökkentésének szükségességéről az ár elleni vízgyűjtő területein
46	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	Szélesebb körű fellépés a veszélyes hulladékok felhasználásának csökkentése érdekében; például antibiotikumok, hormonok stb. túlzott használata; ezek ártalmatlanítása a jobb ellenőrzés érdekében mind jogi, mind szervezeti szempontból.
47	Hidromorfológia (Q4)	Intézkedések a kavics kitermelésének megakadályozására
Egyéb		
48	Szerves szennyezés (Q1)	(1) A gazdaságpolitika megváltoztatása - A vízfelhasználás és a szennyezés árazásának pontosabban kell tükröznie a környezeti és társadalmi költségeket. A vízszolgáltatási költségek teljes megtérítése a Víz Keretirányelv központi célja is. (2) A vízgyűjtő vízgazdálkodását az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos intézkedésekkel együtt kell kezelni nemzeti és nemzetközi szinten is. (3) Fokozni kell az édesvíz elérhetőségét - az élelmiszerekből származó édesvízeket a tájakban természetes szempontból barátságos intézkedésekkel kell megtartani emberi célokra és az élőhelyek biológiai sokféleségének gazdagítása érdekében. (4) Aktívabb árterületekre van szükség (kibővítve és új területeket újra összekapcsolva), amelyek a folyók szerves anyagának szűrőként működhetnek; (5) A fogyasztók környezettudatosságának fokozása - a kevésbé vízigényes termékek iránti igény növelése a vízhiány csökkentése érdekében. (6) A szennyvízkezelő létesítmények tervezésekor figyelembe kell venni az éghajlati változások miatt az időjárási szélsőségek növekvő kockázatát. (7) A keresletkezelés tervezésének és a fogyasztók közötti vízhasználati konfliktusok kezelésének ki kell terjednie az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdésekre (az aszályok növekvő kockázata, heves árvizek, gyors árvizek). A fogyasztókat ösztönözni kell a hosszútávú tervezésre és kevesebb vízfelhasználásra.
49	Tápanyag-szennyezés (Q2)	– Igen, a műtrágyák mezőgazdasági termelésből származó szennyezésének csökkentése szükséges. Intézkedéseket kell végrehajtani az intenzív mezőgazdasági termelésből származó diffúz szennyezés kezelésére. – A rendelkezésre álló legjobb technika bevezetése szükséges, de nem elegendő, és javasoljuk, hogy csökkentsék a

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
		műtrágyák mennyiségét a Tisza vízgyűjtőjében, és alkalmazzák a környezetbarát talajkezelési és tápanyag-pótlási technikákat (trágya, művelés nélküli technológiák, ökológia, fenntartható ártéri gazdálkodás, stb.) és radikálisan növeljék azokat. Mindeddig a talajjavítás és a természetbarát talajjavító technikák segíthetnek a több víz talajban történő tárolásában. – Ehhez a mezőgazdasági ágazattal való intenzív kommunikációra és együttműködésre van. A vízgazdálkodás, a mezőgazdaság és a természetvédelem szektorának integrált intézkedéseket kell találnia, és meg kell határozni a szükséges feltételeket az intézkedések meghatározásához és végrehajtásához a Tisza-országokban. A WWF véleménye szerint ezek az ágazatok mind egyetértenek abban, hogy a diffúz tápanyag-szennyezés káros hatásait legalább két módon lehet kezelni. (1) Ösztönzések nyújtása a mezőgazdasági termelők számára a talaj dúsítására és a vízmegtartásra, valamint (2) környezetkímélő technológiák kiemelt kezelése a 2020-2027-es Közös Agrárpolitikában. – A JOINTISZA záró dokumentumban javasolt intézkedések végrehajtása szükséges, de a diffúz szennyezés csökkentése kulcsfontosságú a szennyezés vízgyűjtő szintjén történő csökkentése szempontjából is. Az irányelvekre és a nemzeti rendeletekre szükség van, de azok nem elegendők és a megfelelő végrehajtásnak és ellenőrzésnek a vízgazdálkodási szervezetek közös elvárásait kell tükröznie. Ajánlások (nemzeti és nemzetközi szinten is): (1) A szennyvíztisztító telepek sürgős fejlesztése nitrogén- és foszfor eltávolítással az egész Tisza-vízgyűjtőben. (2) A kémiai műtrágyák helyettesítése biológiai technikákkal, például takarmánynövényekkel, művelés nélküli technológiákkal, trágya felhasználásával. Növelni kell az ökológiai szempontból gazdálkodott területek kiterjedését és a fenntartható ártéri gazdálkodás által kezelt területeket. (3) A nagyobb árterületeket földhasználattal vissza kell adni a folyónak (lásd az előző pontot), mert sok más előnyük mellett tápanyagszűrőként viselkedhetnek (és további előnyeik is lehetnek). (4) Az ilyen árterületek földhasználatát hozzá kell igazítani a folyami rendszerekhez (pl. ártéri gazdálkodás). (5) A foszfortartalmú mosószereket teljes mértékben meg kell tiltani.
50	Veszélyes anyagok okozta szennyezés (Q3)	A javasolt intézkedések teljesen nyilvánvalóak, és már meg kellett volna indítani őket és már évek óta végrehajtási szakaszban kellene lenniük. Javasoljuk, hogy ne csak a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatok kerüljenek kidolgozásra, hanem egy olyan stratégia is, amely bevonja a felelős ágazatokat a problémák kezelésébe, az intézkedések végrehajtásába. Szükséges továbbá egy megfigyelési program kidolgozása és a megfigyelés finanszírozása. A veszélyes anyagok felhasználásának kockázata jelentős, és ennek csökkentése nyomós közérdek. Ezért kell ezt a kockázatot a vízgyűjtő szintjén megoldani a felelős ágazatok bevonásával.
51	Hidromorfológia (Q4)	A folyó folytonossága megszakításának csökkentése prioritást

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

Szám	Ref.	Megjegyzés: Van még javaslat?
		élvez a Tiszán és mellékfolyóin. Javasoljuk, hogy távolítsák el vagy tegyék átjárhatóvá azokat az akadályokat, amelyek a legsúlyosabb következményekkel járnak az ísh migrációjára vagy az üledék egyensúlyára. A korlátok prioritási listáját (káros hatásaik alapján) ki kell dolgozni a Tisza-vízgyűjtő szintjén, és intézkedéseket kell tenni ezek prioritási sorrendben történő kezelésére. Számos intézkedés lehetséges; határozottan azt javasoljuk, hogy ha a halak vándorlási segédeszközeit alkalmazzák, akkor ezeknek mindig működésben kell lenniük. A javasolt intézkedések alapján alacsony hidromorfológiai fejlesztési törekvéseket látunk. Csak 5 víztesten terveznek intézkedéseket a folyók morfológiájának javítása érdekében, és az 50 + 29 víztestben nem fognak intézkedéseket hozni. Ez nagyon alacsony törekvés, a WWF javasolja a folyók helyreállítási intézkedései számának növelését. A vizes élőhelyek újracatlakozási lehetősége jelentős, ám 2021 után csak 1655 hektárt terveznek újracatlakoztatni. Jelentős paradigmaváltásra van szükség az újracatlakozási potenciál kiaknázásához és a folyó számára több hely biztosításához a tájban. Az 1655 hektár nagyon kicsi, összehasonlítva a teljes Tisza-vízgyűjtővel, még akkor is, ha összehasonlítják az újracatlakozási potenciállal. A WWF javasolja azon morfológiai árterületek újbóli aktiválását, amelyek kívül esnek az árvízvédelmi gátakon. A folyók helyreállítása és újracatlakozása kulcsfontosságú intézkedések lehetnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szempontjából. Ezek az intézkedések egyébként többfunkciósak. A lerakódásoknak szintén hatalmas kapacitásuk van, ahol a WWF javasolja a természetes vízvisszatartási intézkedések végrehajtását. Ennek a legnagyobb potenciális pozitív hatása a folyó morfológiájának állapotára van, valamint a szomszédos ártéri fajokra vagy élőhelyekre. A vízkivétel viszonylag csekély hatással van a hidromorfológiára, és inkább a vízmennyiséggel kapcsolatos. A vízkivétel mennyiségének mindig figyelembe kell venni a folyó mentén található élőhelyek minimális ökológiai vizigényét.

A teljes Tisza-vízgyűjtő területre vonatkozó elemzésekhez és következtetésekhez mind a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI), mind a Közös Intézkedési Program (JPOM) vonatkozásában tett megjegyzések kapcsolódnak, és az eredményeket kifejezetten a C. melléklet 2.2.2. és 4.2.3. fejezete tartalmazza.

Az online kérdőív eredményei azt mutatják, hogy a Tisza vízgyűjtőjének egészét tekintve a résztvevők 96% -a fontos vízgazdálkodási kérdésnek tekinti mind a szerves, mind a tápanyag-szennyeződést, míg a pozitív válaszok a résztvevők 85%-ánál a veszélyes anyagok okozta szennyezésről, 92 %-nál pedig a hidromorfológiáról érkeznek.

A résztvevők, akiket az azonosított Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) rangsorolásról kérdeztek, a következő kérdések felsorolását javasolták:

- A szerves szennyezés (OP) szempontjából a települési szennyvíz kezelését tekintik a legfontosabbnak, amelyet mezőgazdasági tevékenységek követnek;
- A tápanyag-szennyezés (NP) kezelésekor a mezőgazdasági tevékenységeket és az egészségügyi vizet azonosították a legfontosabbnak,
- A veszélyes anyagok okozta szennyezés (HP) szempontjából az ipari szennyeződést, valamint a megfelelő környezeti megfigyelés és ellenőrzés hiányát azonosítják a legfontosabb

B. melléklet Áttekintő táblázat és válaszok

kérdésekként, amelyeket bányászati és mezőgazdasági tevékenységek követnek.

- A hidromorfológiai változásokat emelték ki azon prioritásként, amely befolyásolja a vizsgált víztestek állapotát az egész vízgyűjtő területen, majd a hidrotechnikai struktúrák jelenlétét és a folyami kiképzést, valamint az árvízkezelési tevékenységeket.

Ami a javasolt Közös Intézkedési Programot illeti (JPoM), a résztvevők 93%-a gondolja úgy, hogy a szerves szennyezéshez kapcsolódó jó állapot elérésére javasolt intézkedések elegendőek, pozitív válaszok 70%-uk származik tápanyag- és veszélyes anyagok okozta szennyezésre vonatkozólag, míg csak 54%-uk bízik a hidromorfológiában.

A jelenlegi vízállapot javítása vagy megőrzése érdekében bevezetendő kiegészítő intézkedésekkel kapcsolatban a résztvevők kiemelték a következőket:

- Ami a szerves szennyezést illeti, a legfontosabb a jogi és intézményi keret javítása, majd a települési szennyvíz kezelésével, a kapacitásépítéssel és az oktatási tevékenységekkel kapcsolatos intézkedések, majd gazdasági intézkedések, valamint a jogi és intézményi környezet megerősítése;
- A tápanyagszennyezéshez (NP) kapcsolódó intézkedéseket, a vízgazdálkodási gyakorlat és a döntéshozatali folyamatok javítását tekintik a legszükségesebb intézkedéseknek, amelyeket a mezőgazdasági intézkedések kidolgozása és fejlesztése követ,
- A veszélyes anyagok okozta szennyezéssel (HP) kapcsolatos intézkedések összekapcsolják a vízgazdálkodási gyakorlat és a döntéshozatali folyamatok javításának szükségességét, mivel ezt a meglévő megfigyelési gyakorlat sürgős frissítése követi.
- A hidromorfológiai kérdéseket a természetes vízviszatarítási intézkedések szélesebb körű bevezetésével kell kezelni, amelyet a Tisza vízgyűjtőjében meglévő hidromorfológiai változások javítását célzó különféle intézkedések követnek.

A résztvevők a vízmennyiséget a Tisza-vízgyűjtő teljes medencéjének fontos kérdésének tekintik, míg 96%-uk úgy véli, hogy ezt a jövőben újabb Jelentős Vízgazdálkodási Kérdésként (SWMI) kell bevezetni. A jelenlegi vízállapotot tekintve a megkérdezettek egyharmada jónak tartja az elért eredményeket, egyharmada nem tudja, míg a többi megítélése szerint a víz állapotának sokkal jobbnak kell lennie.

C. melléklet Online kérdőív eredményei

4 C. Melléklet: Online kérdőív eredményei

4.1 Online kérdőív

Az online kérdőívben a JOINTISZA projekt célja, hogy összegyűjtse a különböző érdekelt felek véleményét és ajánlásait a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések problémáiról és megoldásairól, és ezáltal az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi frissítéséről. Kérdések és adatok a jelentés C. mellékletében található.

Összességében 27 ember töltötte ki a kérdőívet a négy Jelentős Vízgazdálkodási Kérdéssel (SWMI) kapcsolatban, amelyek a legjelentősebb feszültséget jelentik és befolyásolhatják a felszíni vizek állapotát, amelyre az Integrált Tisza Vízyűjtő Gazdálkodási Terv (ITRBMP) 2019. évi frissítése összpontosít.

4.1.1 Ukrajna

Ukrajnában minden résztvevő szerint fontos kérdés a szerves és tápanyag-szennyezés, és egy résztvevő kivételével mindenki bízik abban, hogy a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez, míg a veszélyes anyagok által okozott szennyezés esetében a megkérdezettek 60%-a szerint ez fontos kérdés a Tisza-vízgyűjtő területén, míg 80% -a szerint a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez. Ami a hidromorfológiát illeti, 80% szerint ez fontos kérdés, és a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez.

Valamennyi résztvevő a vízmennyiséget fontos kérdésnek tekinti, amelynek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell szerepelnie a következő prioritásokkal: (i) az árvíz okozta véletlen szennyezés, (ii) az éghajlatváltozás hatása az alacsony vízáramra és (iii) emberi agglomerációk, ipari tevékenységek és mezőgazdasági gyakorlatok. A Tisza-vízgyűjtő víztestének jelenleg elért állapotát főként mérsékelt eredménynek tekintik (60%), 20%-uk szerint sokkal jobbnak kell lennie, és 20%-ának nincs elegendő információja a következtetés levonásához.

A Tisza vízgyűjtőjében fontosnak tekintendő egyéb kérdésekről a résztvevők felsorolták: (i) a vízgyűjtő-gazdálkodás (RBM) tervezésének tevékenységeinek elégtelen finanszírozását, (ii) integrált gazdálkodási megközelítést, figyelembe véve az összes természeti erőforrást és tájat, valamint az egyes intézkedésekre kidolgozva meghatározott vízgyűjtő és mellékvízgyűjtő, méretétől, táji elemeitől és gazdasági fejlettségétől függően, annak érdekében, hogy azonosítsák az összes földhasználót az egyes vízgyűjtő és vízgyűjtő területeken, és (iii) a háztartási hulladék kezelését.

4.1.2 Szlovákia

Szlovákiában az összes résztvevő szerint a szerves és tápanyag-szennyezés fontos kérdés, és egy kivételével mindenki bízik abban, hogy a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez, míg a Tisza-vízgyűjtő területén a veszélyes anyagok által okozott szennyezést 50%-uk gondolja fontos kérdésnek a, bár mindenki úgy gondolja, hogy a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez. Ami a hidromorfológiát illeti, ez mindenki szerint fontos kérdés és 50%-uk szerint a javasolt intézkedések elegendőek a jó állapot eléréséhez.

C. melléklet Online kérdőív eredményei

Valamennyi résztvevő a vízmennyiséget olyan fontos kérdésként látja, amelynek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell szerepelnie, a következő prioritásokkal együtt: (i) aszály és vízhiány, beleértve az éghajlatváltozást, (ii) a vízmegtartás nem megfelelő felhasználása és (iii) az önkormányzatok és az erdészek bevonásának szükségessége a kapcsolódó tevékenységekbe. Ezen felül a résztvevők úgy vélik, hogy a Tisza vízgyűjtőjében jelenleg a víztestek állapota jó.

4.1.3 Románia

Romániában az összes résztvevő úgy véli, hogy mind a négy azonosított Jelentős Vízgazdálkodási Kérdés (SWMI) fontos, és egy kivétellel mindenki bízik abban, hogy a javasolt intézkedések elégségesek a jó állapot eléréséhez. Valamennyi résztvevő a vízmennyiséget olyan fontos kérdésként látja, amelynek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell lennie, a következő prioritásokat figyelembe véve: i. Az árvízvédelmi intézkedések által okozott hidromorfológiai problémák, ii. A vizes élőhelyek elvesztése, iii. A túlzott vízkivétel, (iv) fokozott öntözés és (v) éghajlatváltozás. A Tisza vízgyűjtőjében jelenleg elért víztestek állapotát jónak (50%) és mérsékeltnek (50%) tekintik, míg a Tisza-rétek erdőirtását további fontos kérdésként említik.

4.1.4 Magyarország

Magyarországon a szerves szennyeződést és a hidromorfológiát a résztvevők 87,5%-a tartja fontos kérdésnek, míg a tápanyagokra és a veszélyes anyagokra az összes résztvevő hangsúlyozottan tekint. A szerves és veszélyes anyagokkal kapcsolatos jó állapot elérése érdekében javasolt intézkedéseket a résztvevők 50%-a, míg a tápanyagszennyezés esetében a 62,5%-ot értékeli jónak. A kérelmezőknek csak 25%-a látja a hidromorfológiával kapcsolatos intézkedéseket elegendőnek a Tisza vízgyűjtőjének jó állapotának eléréséhez.

Minden résztvevő fontos kérdésnek tekinti a vízmennyiséget, és 87,5% úgy gondolja, hogy ennek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell szerepelnie, a következő prioritásokkal: i. Az árvíz kockázat megfelelő kezelése, továbbá az aszály és a vízhiány kezelése, ii. az alacsony és az átlagos vízkibocsátás csökkenése (iii) szilárd hulladék kezelése, (iv) véletlen szennyezés, (v) fokozott absztrakció a felszíni és talajvízben, és (vi) a vizes élőhelyek elvesztése. A Tisza-vízgyűjtő víztestjeinek jelenleg elért állapotát a résztvevők 50% -a jó eredménynek, 25% -a mérsékeltnek ítéli; míg 12,5% úgy véli, hogy sokkal jobbnak kell lennie, illetve nem áll elegendő információ rendelkezésére következtetések levonásához.

A megfontolásra érdemes egyéb kérdésekről a résztvevők felsorolták: (i) a földhasználatot és területrendezést, (ii) új vízgazdálkodás szükségességét a Tisza-fennsíkon, (iii) a vízügyi döntéshozatal demokratizálódását és a kutatók bevonását, valamint (iv) a víz versenyképes felhasználását a mezőgazdaságban

4.1.5 Szerbia

Szerbiában a szerves és tápanyag-szennyeződést, valamint a hidromorfológiát minden résztvevő fontos kérdésnek tekinti, míg kb. 89%-uk fontosnak tartja a veszélyes anyagok okozta szennyezést. Hasonlóképpen, kb. 78%-uk szerint a javasolt intézkedések elegendők a szerves szennyezés, a veszélyes anyagok okozta szennyezés és a hidromorfológia jó állapotának eléréséhez, míg a tápanyag-szennyezés által okozott problémák csökkentésére javasolt intézkedések a kérelmezők 89%-ának elegendők.

C. melléklet Online kérdőív eredményei

Valamennyi résztvevő fontos kérdésnek tekinti a vízmennyiséget, amelynek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell szerepelnie, a következő prioritásokkal: (i) aszályok és vízhiány, (ii) árvizek és aszályok, (iii) vízminőség és mennyiség, és (iv) az éghajlatváltozás hatása. A Tisza-vízgyűjtő víztestének jelenleg elért állapotát jó eredménynek (67%) és 22%-ka mérsékeltnek tekintik, míg 11% -uk szerint sokkal jobbnak kell lennie.

A többi megfontolásra kerülő kérdésről a résztvevők felsorolták: (i) szennyeződések a Tisza folyó vízgyűjtő területén és (ii) megfelelő földhasználatot és területrendezést.

4.1.6 Egyéb

Az egész vízgyűjtőre kiterjedő szempontot egy kérelmező kommentálja, hangsúlyozva, hogy mind a négy kérdés (a szerves, tápanyag- és veszélyes anyagok okozta szennyezés, valamint a hidromorfológia) fontosak, miközben egyetlen intézkedés sem elegendő a jó állapot eléréséhez.

A vízmennyiséget kiemelik olyan fontos kérdésként, amelynek a jövőben a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (SWMI) között kell lennie, a következő prioritásokkal: (i) Vízhiány, (ii) Földhasználat megváltoztatása és stratégiai megközelítés a természetes vízvisszatartás kezelésében, (iii) Éghajlatváltozás hatása az alacsony vízfolyásokon. A Tisza-vízgyűjtő víztestek jelenleg elért állapotát mérsékelt eredménynek tekintik.

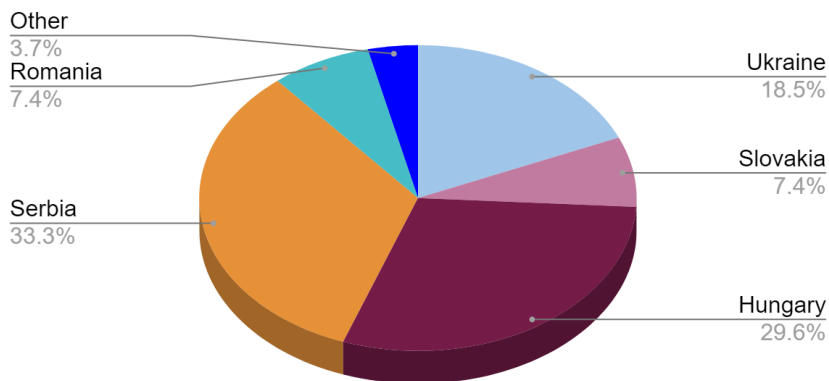
Egyéb fontolóra vehető kérdésekről a következő felsorolás található: (i) a hulladékgazdálkodási rendszereket gyorsan javítani kell a vízgyűjtő felső részén; (ii) ebben a kérdésben határokon átnyúló és harmonizált együttműködésre lenne szükség; (iii) javítani kell az adatcserét és az információáramlást az országok között a Tisza és elsősorban a mellékfolyói vészhelyzetben történő szennyezése esetén; (iv) stratégiai megközelítés az összes érintett ágazat bevonásával, a tervezési és végrehajtási folyamatban való részvétellel; (v) a romlás elkerülése érdekében el kell kerülni a folyó mentén fennálló kockázatos infrastrukturális fejlesztéseket.

C. melléklet Online kérdőív eredményei

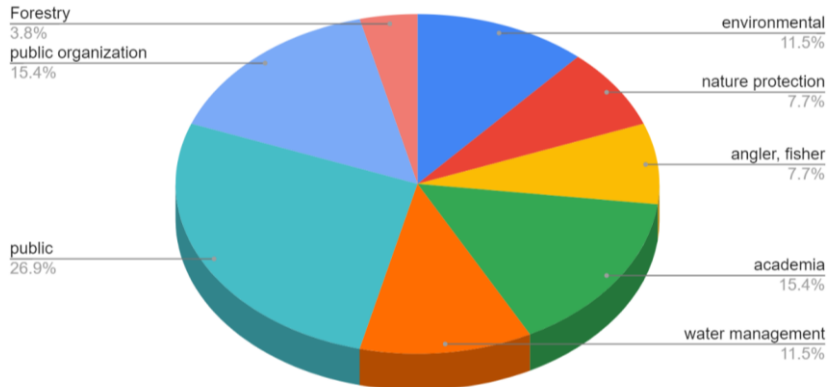
4.2 A vízgyűjtőre kiterjedő grafikus elemzés

4.2.1 Általános kérdések

1. ábra Ország

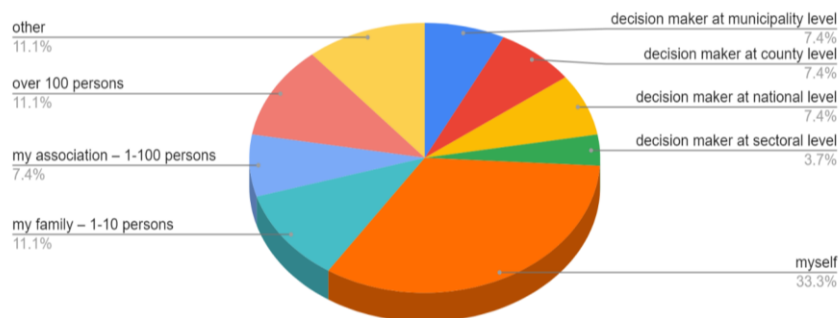
2. ábra Az érdekelt felek csoportjai

EN	HU	EN	HU
Water Management	Vízgazdálkodás	Forestry	Erdészet
Academia	Akadémia	Public	Nyilvánosság
Natural protection	Természetes védelem	Public organization	Állami szervezet
Environmental protection	Környezetvédelem	Angler, Fisher	Horgász

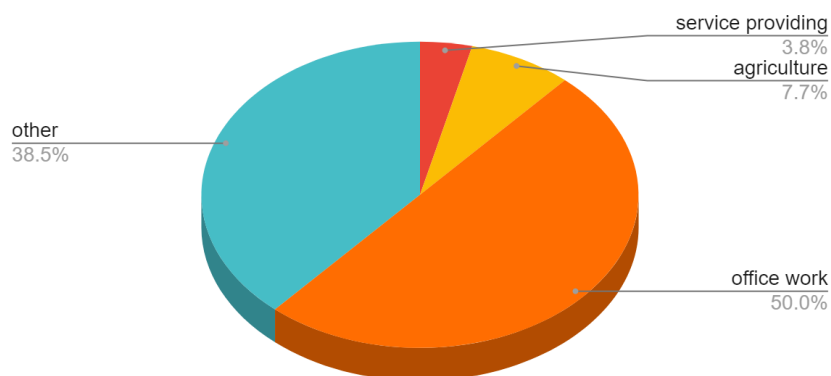
C. melléklet Online kérdőív eredményei

3. ábra Hány személyt képvisel

EN	HU	EN	HU
myself	Saját magam	decision maker at municipality level	önkormányzati szintű döntéshozó
my family – 1-10 persons	A családom - 1-10 fő	decision maker at county level	megyei szintű döntéshozó
my association – 1-100 persons	Az egyesületem - 1-100 fő	decision maker at national level	nemzeti szintű döntéshozó
over 100 persons	100 fő fölött	decision maker at sectoral level	ágazati szintű döntéshozó

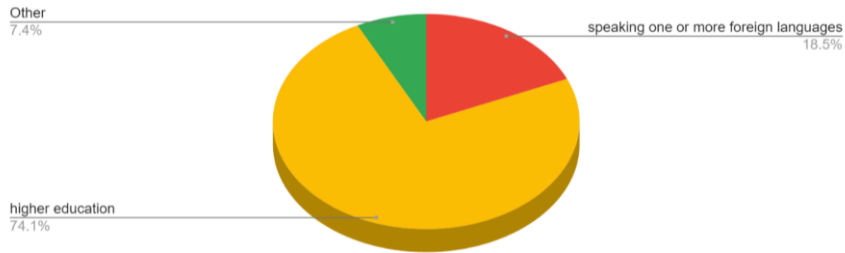
4. ábra Bevétel forrása

EN	HU	EN	HU
industry	Ipar	tourism	Turizmus
service providing	Szolgáltatás nyújtása	office work	Irodai munka
agriculture	Mezőgazdaság	other:	Egyéb:

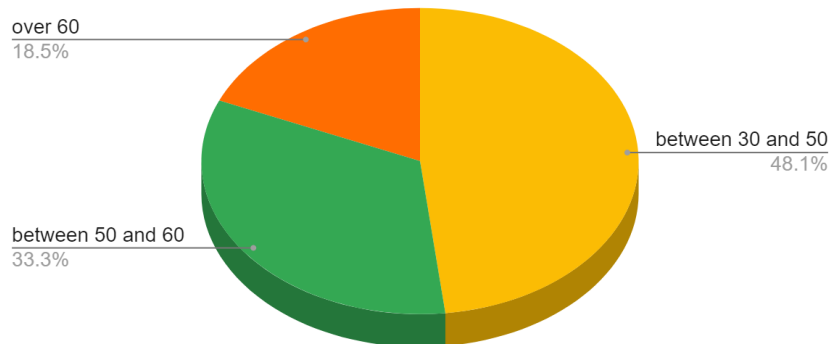
C. melléklet Online kérdőív eredményei

5. ábra Iskolai végzettség

EN	HU	EN	HU
elementary school	Általános Iskola	higher education	Felsőoktatás
middle level	Középiskola	speaking one or more foreign languages	egy vagy több idegen nyelvet beszél

6. ábra Kor

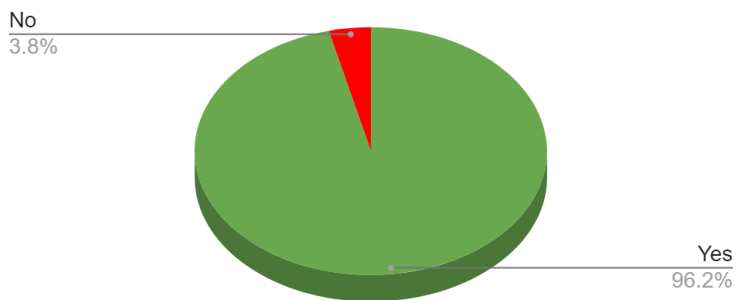
EN	HU	EN	HU
under 18	18 év alatt	between 50 and 60	50 és 60 év között
between 18 and 30	18 és 30 év között	over 60	60 év fölött
between 30 and 50	30 és 50 év között		

C. melléklet Online kérdőív eredményei

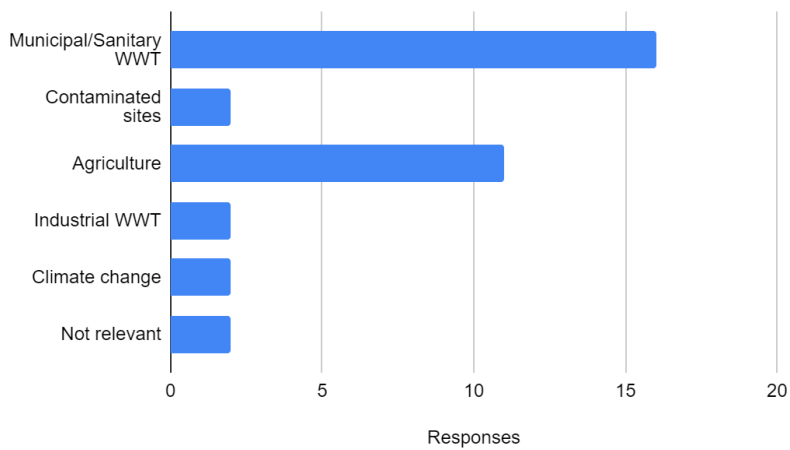
4.2.2 SWMI

1) Szerves szennyezés

7. ábra Fontosnak tartja-e a jelentésben a szerves szennyezés kérdéseit?

8. ábra A szerves szennyezés kérdéseinek prioritásai

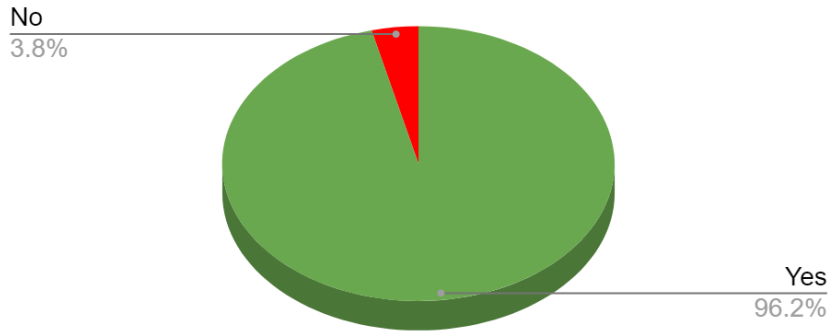

EN	HU	EN	HU
Municipal/Sanitary WWT	Városi / Egészségügyi WWT	Industrial WWT	Ipari WWT
Contaminated sites	Szennyezett területek	Climate change	Klimaváltozás
Agriculture	Mezőgazdaság	Not relevant	Nem releváns

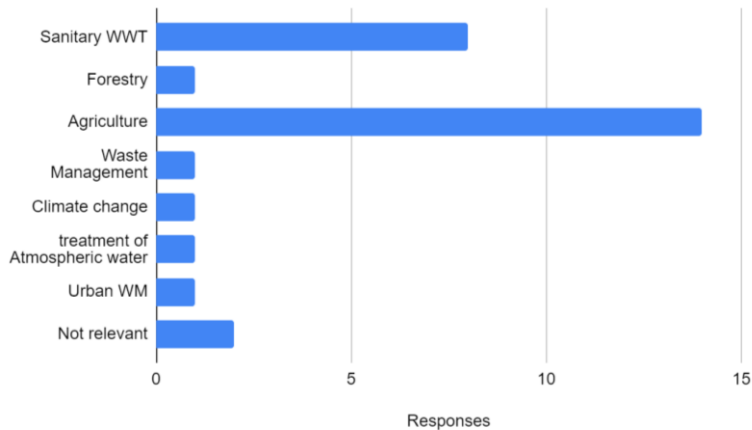
C. melléklet Online kérdőív eredményei

2) Tápanyag-szennyezés

9. ábra Fontosnak tartja-e a jelentésben a tápanyag-szennyezés kérdéseit?

10. ábra A tápanyagszennyezés kérdéseinek prioritásai

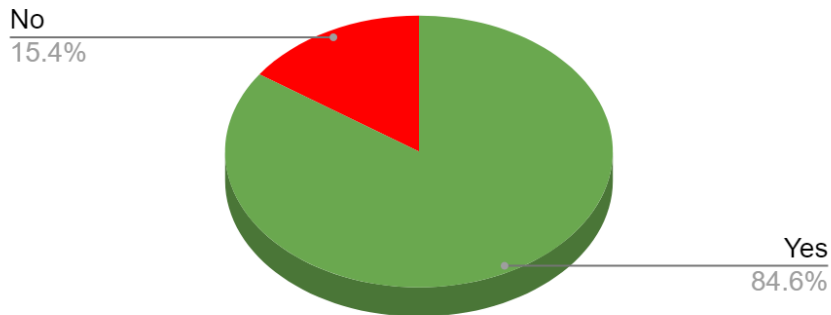

EN	HU	EN	HU
Municipal/Sanitary WWT	Városi / Egészségügyi WWT	Climate change	Klímaváltozás
Forestry	Erdészet	Treatment of Atmospheric water	Légköri víz kezelése
Agriculture	Mezőgazdaság	Urban WM (Water Management)	Városi WM (vízgazdálkodás)
Waste management	Hulladékgazdálkodás	Not relevant	Nem releváns

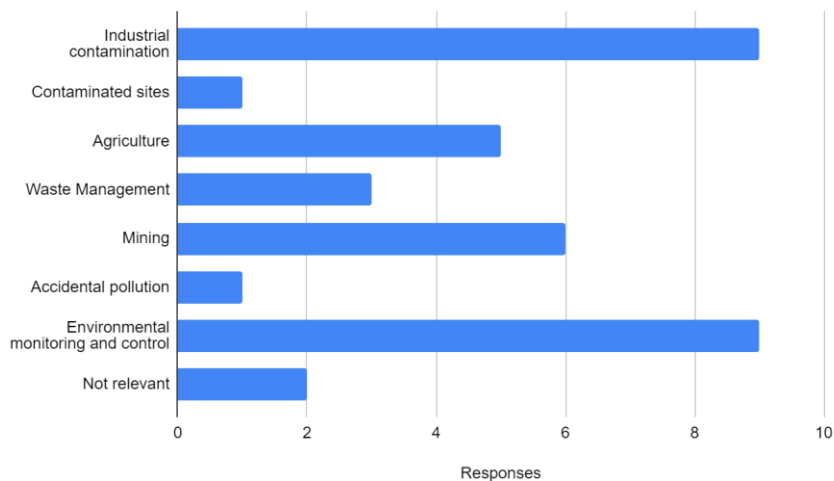
C. melléklet Online kérdőív eredményei

3) Veszélyes anyagok által okozta szennyezés

11. ábra Fontosnak tartja-e a jelentésben a veszélyes anyagok által okozta szennyezés kérdését?

12. ábra A veszélyes anyagok által okozta szennyezés kérdéseinek prioritásai

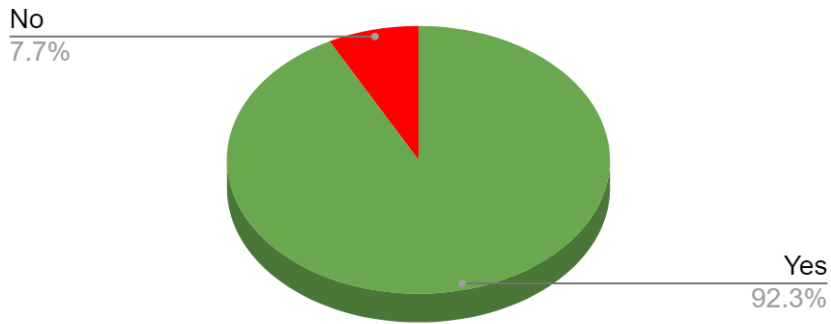

EN	HU	EN	HU
Industrial contamination	Ipari szennyezés	Mining	Bányászat
Contaminated sites	Szennyezett területek	Accidental pollution	Véletlen szennyezés
Agriculture	Mezőgazdaság	Environmental monitoring and control	Környezeti megfigyelés és ellenőrzés
Waste management	Hulladékgazdálkodás	Not relevant	Nem releváns

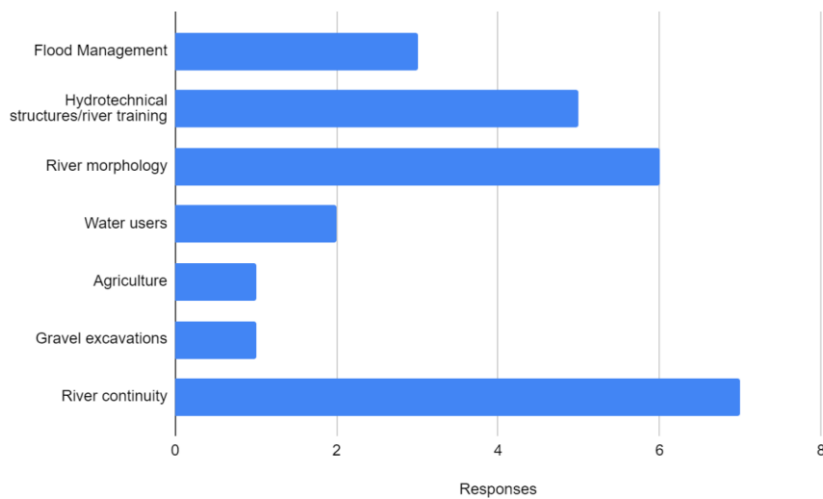
C. melléklet Online kérdőív eredményei

4) Hidromorfológia

13. ábra Fontosnak tartja-e a jelentésben a hidromorfológiai változásokat?

14. ábra A hidromorfológiai változások prioritásai

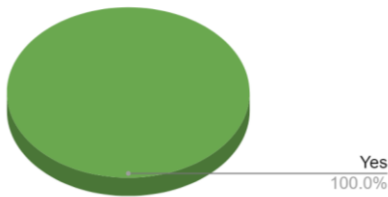

EN	HU	EN	HU
Flood management	Árvízkezelés	Water users	Vízfelhasználók
Hydrotechnical structures/river training	Hidrotechnikai struktúrák / folyami kiképzés	Agriculture	Mezőgazdaság
River morphology	Folyami morfológia	Gravel excavations	Kavics ásatások
River continuity	A folyó folytonossága		

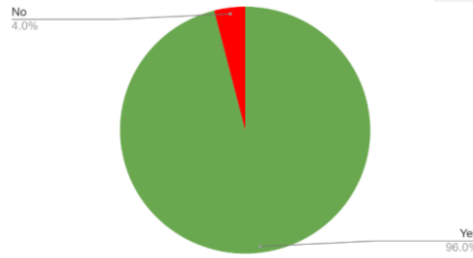
C. melléklet Online kérdőív eredményei

5) Vízmennyiség

15. ábra Fontosnak tartja-e a jelentésben a vízmennyiséggel kapcsolatos kérdéseket?

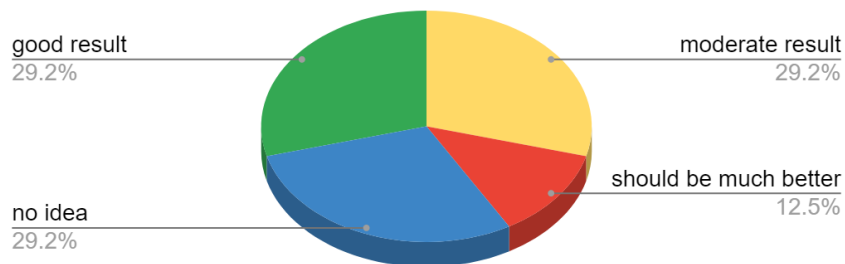

16. ábra Gondolja, hogy a vízmennyiségnek a jövőben az SWMI-k között kell lennie?

6) A víz állapota

17. ábra Gondolja, hogy ez jó eredmény?

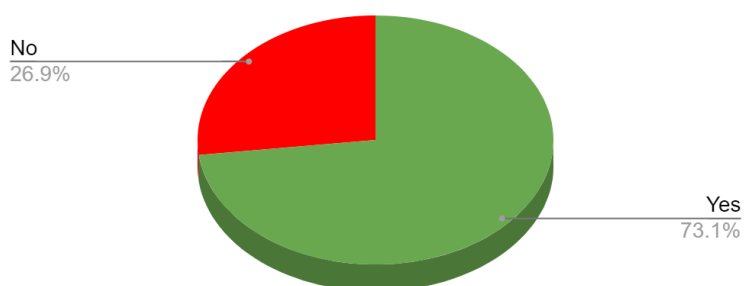
EN	HU	EN	HU
Good result	Kiejtés megtanulása	Should be much better	Sokkal jobbnak kellene lennie
Moderate result	Kiejtés megtanulása	No idea	Nincs ötletem

C. melléklet Online kérdőív eredményei

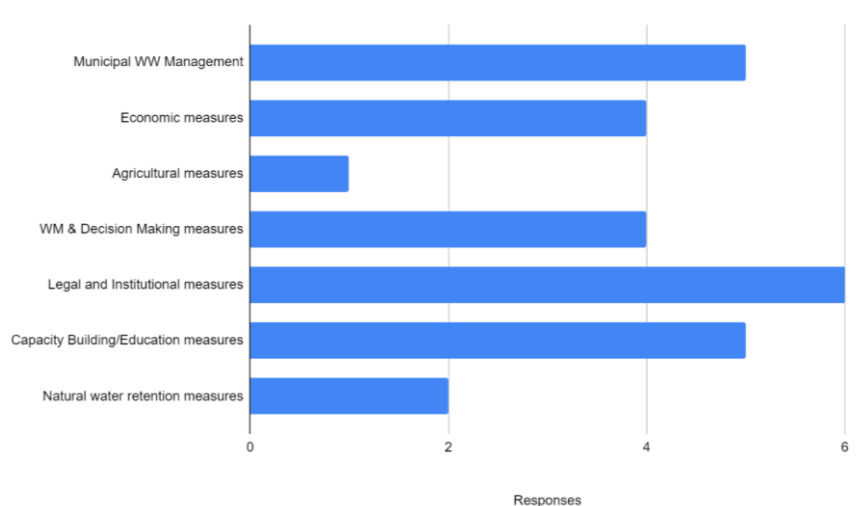
4.2.3 Intézkedések programja

1) Szerves szennyezés

18. ábra Ön szerint a javasolt intézkedések elegendőek a szerves szennyezéshez kapcsolódó jó állapot eléréséhez?

19. ábra Egyéb javaslatok a szerves szennyezés elleni intézkedésekre

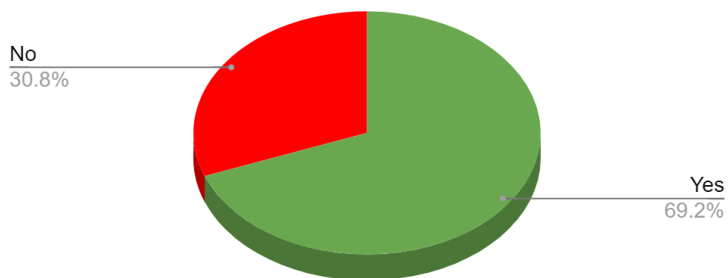

EN	HU	EN	HU
Municipal WW Management	Városi WW Vezetés	Legal and Institutional measures	Jogi és intézményi intézkedések
Economic measures	Gazdasági intézkedések	Capacity Building/Education measures	Kapacitásépítés / oktatási intézkedések
Agricultural measures	Mezőgazdasági intézkedések	Natural water retention measures	Természetes vízvisszatartási intézkedések
WM & Decision Making measures	WM és döntéshozatali intézkedések		

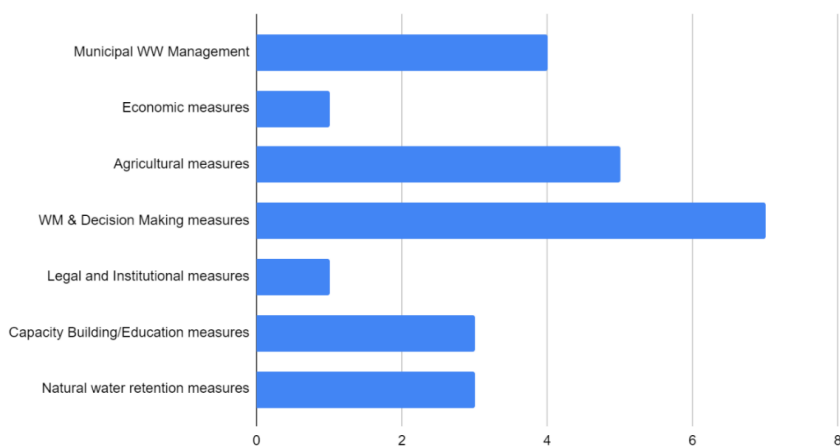
C. melléklet Online kérdőív eredményei

2) Tápanyag-szennyezés

20. ábra Ön szerint a javasolt intézkedések elegendők a tápanyag-szennyezés jó állapotának eléréséhez?

21. ábra Egyéb javaslatok a tápanyag-szennyezés intézkedéseivel kapcsolatban

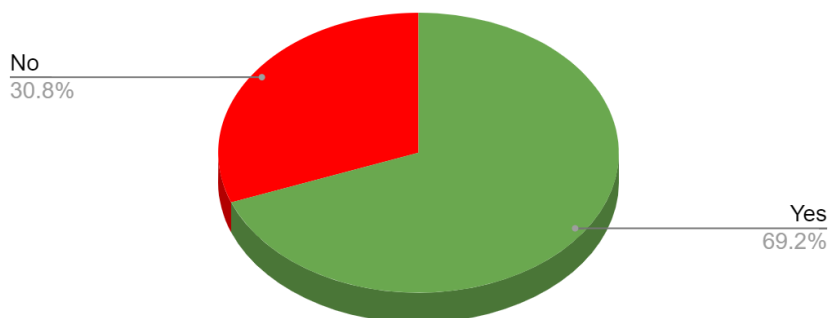
Responses

EN	HU	EN	HU
Municipal WW Management	Városi WW Vezetés	Legal and Institutional measures	Jogi és intézményi intézkedések
Economic measures	Gazdasági intézkedések	Capacity Building/Education measures	Kapacitásépítés / oktatási intézkedések
Agricultural measures	Mezőgazdasági intézkedések	Natural water retention measures	Természetes víz visszatartási intézkedések
WM & Decision Making measures	WM és döntéshozatali intézkedések		

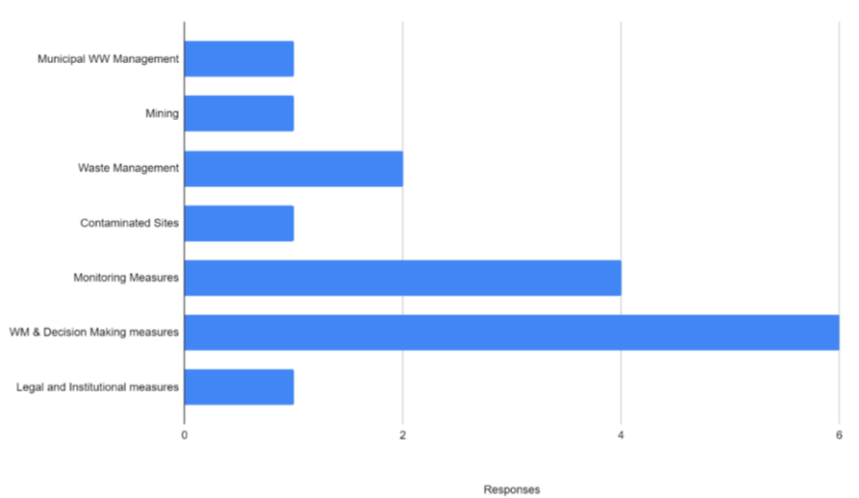
C. melléklet Online kérdőív eredményei

3) Veszélyes anyagok által okozta szennyezés

22. ábra Ön szerint a javasolt intézkedések elegendők a veszélyes anyagok által okozta szennyezéshez kapcsolódó jó állapot eléréséhez?

23. ábra Egyéb javaslatok a veszélyes anyagok által okozta szennyezéssel kapcsolatos intézkedések kérdésében

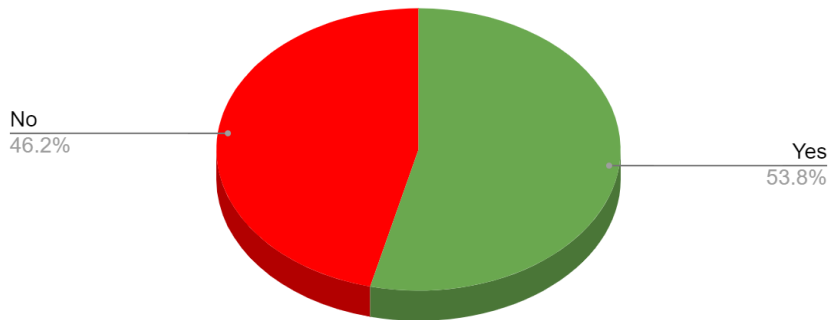

EN	HU	EN	HU
Municipal WW Management	Városi WW Vezetés	Monitoring measures	Felügyeleti intézkedések
Mining measures	Bányászati intézkedések	WM & Decision making measures	WM és döntéshozatali intézkedések
Waste management	Hulladékgazdálkodás	Legal and Institutional measures	Jogi és intézményi intézkedések
Contaminated sites measures	A szennyezett helyekre vonatkozó intézkedések		

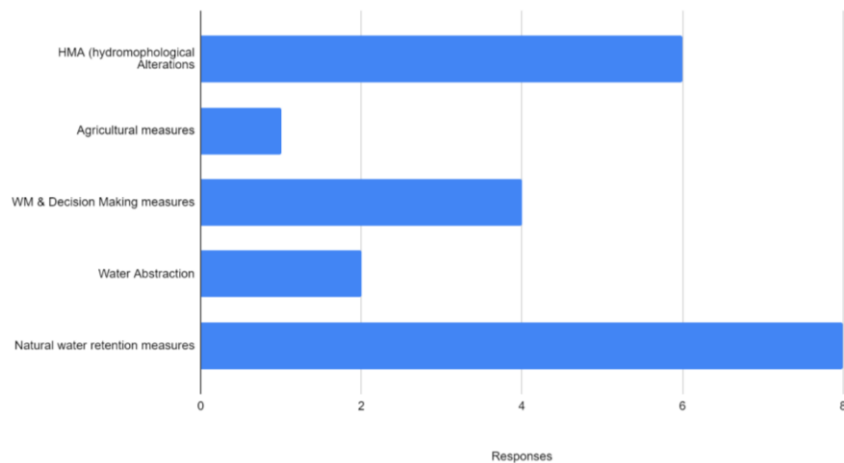
C. melléklet Online kérdőív eredményei

4) Hidromorfológia

24. ábra Ön szerint a javasolt intézkedések elegendők a hidromorfológiai változásokkal kapcsolatos jó állapot eléréséhez?

25. ábra Egyéb javaslatok a hidromorfológiai változásokat érintő intézkedésekkel kapcsolatban

EN	HU	EN	HU
HMA (hydromorphological Alterations) measures	HMA (hidromorfológiai változások) intézkedések	Water Abstraction measures	Vízivételi intézkedések
Agricultural measures	Mezőgazdasági intézkedések	Natural water retention measures	Természetes vízvisszatartási intézkedések
WM & Decision Making measures	WM és döntéshozatali intézkedések		

D. melléklet Az Online kérdőív válaszai

5 D. melléklet: Az Online kérdőív válaszai